מגילה

П

Lue following book includes:

- Tanach with Ta'amei Hamikra
- License: Public Domain
- Source: http://www.tanach.us/Tanach.xml
- 1000 I M boowed I tolline Mevil debusteMedT
- The Metsudah Five Megillot, Lakewood, N.J., 2001
- License: CC-BY
- Source: http://primo.nli.org.il/primo_library/libweb/ action/dlDisplay.do?vid=NLI&docId=NNL_ALEPH002162036
- Mishnah, ed. Romm, Vilna 1913
- License: Public Domain
- Source: http://primo.nli.org.il/primo_library/libweb/ action/dlDisplay.do?vid=NLI&docId=NNL_ALEPHOO1741739
- On Your Way
- License: Public Domain
- Source: http://mobile.tora.ws/
- Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp
- License: CC-BY
- Source: http://learn.conservativeyeshiva.org/mishnah/
- Senlake edition 2019 based on Ben Yehoyada, Jerusalem, 1897
- License: CC0
- Source: http://beta.nli.org.il/he/books/NNL_
- **VFEPH001933802/NLII**

It was retrieved from Sefaria on March 19, 2024 (7" ה"רושפ"). It was typeset and formatted by Ktavi.

III

6L4 U	91	פרק ב הקורא למפרע	38
er⊲ ਜ	14	בן יהוידע על מגילה	38
G LŲ 1	13		
GL4 (17	erq t	35
erq n	10	GLU K	87
erq t	8	erq c	57
erq r	9	GLU X	17
GLY T	†	משנה מגילה	17
erq x	7	•	
xarr	7	GLU C	61

עוכן העניינים

چوپوست: پِئَبِسَمَانِہَ، عِجِدُ پِتحے، فِمن نَجْنَشِمَانَہ:

אַנעי טַּלְנִים זְנְתְּיִרְ, טָּנְיִּנְּ, בְּלְנְנִים אַבְּתְּנְנִּם פְּנָם לְטָּם אַנעי טַּלְנִים זְנְתִּיִּרְ, זְנִלְנִינִי:

ַּיִמִּים ַרְבִּים. עַשְׂה לָהָם מִשְׁהָה: -

ַ הַפְּרְּתְּמִים. שִׁלְמִוֹנִים בִּלְשׁוֹן פְּרַס:

בּיָרִשׁ לְסִיף שְּבְּעִים שְּנָה שֶׁל גָלִּה בָּבֶל: לְּשֶׁבְתְּהַ קְּמֶלֶךְ אַלְשְׁרִרִישׁ, וֹגִּרִי, בְּשִׁנְּחָנִים הַפַּלְכִּוּה בְּיָרִוֹ, וְרְבּוֹתִינִּי פְּרְשׁוּהוּ בְּעִינָן אַחֵר בְּסַפֶּנֶה מְנִילֶה:

ַנְיָבְיּבִּיְבֵּיְבִּיְבִּיְצְּקְשֵּׁוֹרִוֹשֵּ. מֶלֶךְ פְּרֵט הָיָה, שֶׁמָלַךְ תַּחַת.

וֹכֹלֵים מִכֹּלִים מֻוְדָּים וֹוֹוֹ מַלְכָּוּע נֹב וֹזַר וֹסְמַבְת: (ז) וִנּשְׁקוֹת בִּכְגֵי זְמָב ו זֹבֹיכ לכֹפֹנ אָג בֹגֹפַע פֿבּמ.ַנֹאָא תּגַ-נִּגַנִ כֹּטְׁנְ וֹתַּעִּוּנִג מֻמָּת שִׁמְנָע וּעִכְּבְע אַטוּוִ בַּטַבְבְיִגַבְוּאַ וֹאַבִּנְבֶּוֹ יּצַּנְת בִּינַלְן הַמֶּלֶבְ: (ו) חָוּר I כַּרְפַּס וְעַר־קְמָן מִשְׁהָה שִׁבְעַת יָמֵים בַּחַצַּר בּנְמְאָגִיםְ בְּשִׁוּשֵׁן בַבִּירָב לְמִלֶּנְוְל בּנְמֶים הַאֶּבֶּׁר עְּמֶּׁר הַמֶּבֶּר לְכָּל־הָעָם אַמוּנִים וּמִאַּט וֹוִם: (ב) וּבֹמֹלַוָאַט ו וֹאָעַבוֹלֶב עַפֹּאָבע יֹצוּנִלְעָוָ זְמֶנִם בַּבָּנִם (ד) בְּהַרְאָתוֹ אָת־עֵּשֶׁר כְּבָוֹד עַּלְכוּתוֹ בְפַּרְהְעָהָים וְאָרֵי בַמְּרִינְוָת לְפָֹּלֵיו: לַכָּלְ מְּנֵית וֹאֵבְנֵית וֹנֵלְ וְ פָּנִס וּמֶנָת (ג) בְּשְׁנֵת שֻׁבְוָתְ לְמָלְכָוְ תְּשִׁׁבִּ מִשְׁנִי כּסֵא מּלְכוּעָן אֵׁמֶּר בּׁמִּוּאָוֹ נִבּנּבֶר: בַּעַכֹּ בְּאֶבֶית וְ בַּשֶּׁלֵב אֲסַאָּוֹנְנָאַ אָּלַ וֹאָשְׁרִים וּמִאָּה מְרִינָה: (ב) בַּיָּמִים אַּטַאַוֹרוש הַמּלֵךְ מֵהָדוּ וְעַּדִר וַעַּרַ בּוּש שֶּבַע (א) וֹנֹנִי בֹּימֵׁי אַנַּהְוֹנִוֹח נִיּוֹא

לְּתְּוּם אָׁט נַיְּנְּבֶּׁר "לְּפְּנֵי בָּלְ יִנְיְנֵי בָּע נִיְּנְיִנִי בָּע נִיְּנִי מִּיְּהָּםּ נְנְוֹנְ אָט נַיְּנְּבֶּׁר "לְפְנֵי בָּנְ מִנְּיִנִּי בָּע מִיְּהָפָּׁם נְנְוֹנְ אָט נַיְּבְּר "לְפְנֵי בָּע מְּנִי בַּשְׁבְּּרִי:

בְּנֵנְם־עַּמִּבְנְמֵּנְ. בְּנִנְיוֹה אַטְרִּוּ: חָּבָּרִ בְּנָהְ הַּבְּרֵי בְּרַ צְּרַעַה בְּרַ וְמֵשְׁנְ. בְּנִינְה אָטְרִּוּ: לְכָּי שָׁבְּרָהָ בְּרָ צְּרַעַה בְּרַ וְמֵשְׁנִי. בְּנִינִה אָטְרִּוּ: לְכָּי שָׁבְּרָהָ בְּנִינְת יְשְׁרָאֵל הָרָפִוּת וְתִּשְׁרֵי בְּפָּי שְׁבְּרִי בְּפָּי שְׁבָּרִי בְּפָּי שְׁבְּרִי בְּפָּי בְּפָּי בְּנִינִת יְשְׂרָאֵל בְּיִי בְּפִּינִים וְתִּשְׁרֵי בְּפָּי בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִּבְי

בְּלִשִׁי, אֲבֶל כַּאוֹ: "אֵין אוֹנֵס":

בְּלָרְת. לְפִי שָׁיִשׁ סְעוּרוֹת שָׁפּוֹפִין אָת הַמְּסָבִין לְשְׁחִּוֹת בְּלִי נְדוֹל, יְיֵשׁ שָׁאֵינוֹ יָבוֹל לִשְׁחּוֹתוֹ כִּי אָם

עּוֹשׁתְּתְּתְ מִנְסְוֹאַ מִעוּכְוֹ אַבְעָּע וֹנַבַּלוֹרָ אָלָנוּ כּוֹהֶלֹא הֻטִּרְ אַנְעָּטִא עַמֶּבֶׁנְ כְּבָּיְנְ כָּבְיִנְאָנִי נְּעִן: (יִר) לְנִוֹכְמִים יְרְעֵיִי בְיִעְיִה בִּיִבְן בְּבָּר נְשַׁמְעִׁן בַּאֲלֵבִי בְּוָ: (גִץ) נַגְּאָמֶב עַמֶּבֶנַ אַשֶּׁר בְּיֵר הַפָּרימֵים וַיִּקְּעָר הַמֶּבֶר מְאַר פּמּלכּשׁׁ וֹאֲשָׁג לִדוָאַ דֹּוָדָּר פַמֶּלִּבּ בְּיִשׁוֹבָת שַרְאָה הָיא: (יב) וַהְּשְׁאַן לַהַרְאָוֹת הָעַמֶּים וְהַשֶּׁרִים אָת־יָפְיָה הַמּלְבָּה לְפְּנֵי הַמֶּלֶךְ בְּבָהָר עַלְבְּוּת אַנוֹאוֹנוֹא: (גאַ) לַנִּדֹנִא אָנוּוֹאוֹנִיּ הַפְּרִיסִים הַמְעַּיְרְתִים אָת־פְּגֵי הַמֶּלֶדְּ בֹּלִנֹא וֹאַבֹּלִנֹא זֹנַר וֹכֹּוֹכַּם הֹבֹתַע בּנֵין אַמָּר לַמְהוּמֶן בּוְּהָא חַרְבוּנְא (ס) (ג) בֿגַּנְם נַאָּבֹגגָג כַּמָּנָד בַבַּבַנַּעֵּבְבַ בֿית הַפַּקְכֿוּת אַשֶּׁר לַמֶּלֶרְ אַחַשְׁוֹרְוֹשִׁ: אַם נִשְׁהָּי הַפַּּלְכָּה עִּשְׁתָה מִשְׁהָה נָשִׁים, בּיתו לַעַּשְׁוּת בְּרְצָּון אִיש־וְאָיש: (ט) אגַס כִּי־בֶּן ו יַמַּד תַמֶּלֶד עַּל בֶּל־דָר בְּיָר הַמֶּבֶר: (ה) וְהַשְּׁמִיָּה בַבָּה צִּין

GLU X

2 XOUL

לְחָבְּמִים'': יַעְרְּהָה. לְשׁוֹן שָּׁוֹן: יַכּי יֵצְא ְדְבַר ַהַּמְלְּכָה ַעֵּלְ ָכִל ַתְּנְשִׁים. זֶה שֶׁפְּוְּחָה

ַבְּרְשְׁנְא שֵׁחָר, וּגו': בְּרְת ַמֵּה ַלְּעִשׁוֹת. מוּסְב עַל "וַיַּאמֶר הַמֶּלֶךְ

ֶּנְעֵּלֵנְרֶבְ אֶּלְנְנִי כְּתְּבְּנֵי נְבְּבְּנִי נְבָּבְּנִים נְבְּבְּנִים: אֵבְוּ נִים:

לְּתוּנוּ אִם יַּיִא בַּת לָתוּוּ אַטָר:

ינמבריקלמות. גונים מקנא קצר: ינמבריקלמות. גונים מקנא קצר: ינמבריקלמות. פופה את אשחו ללמד את

אָת הַמֶּלֶרְ עַל כְּלְ הַנְּשִׁים לְהַבְּוֹת אַף הַן אָת בַּעֲלִיהָן: - תאַמְרְנַתּ ְשֵׁרוֹת ְפַּרְסׁ וָמֵדִי וֹגוֹי, לְבַל שָׁבִי הַמֶּלֶרְ

אַמָּר שְּׁמְלְכָּׁי לְכָּלְ הּגָּה תּאִמֶרְנָה וּ שֶּׁרְוֹת פַּרַס־וּמֶדִּי בּמּלְכָּה לְפָּבָיוֹ וְלַאַ־בָּאַה: (יח) וְהַיּוֹם אַּטַהְוֹנְנְתָּ אַנֶּגְ לְטִּבְּנִא אָעַרַנְאָׁעָּׁי בּגֹינוֹן בַּגִינִינוֹן בַּאַמְרָם נַמֶּנִינוֹ בְבַר־הַמַּלְכָּה עַל־כָּל־הַנְּשִים לְהַבְוָוֹת בּמֶלֵב אַנַהְוֹנְוֹה: (יוֹ) בְּיִריִצֵּא וֹתַּגַבַּבַבְיַנְתַּמִּיִם אָׁמֵּב בָּבָבִבְעָנִינִוּע וֹאָהָי הַמַּלְכָּה כִּי עַּל־כָּל־הַשָּׁרִים וֹנַאָּנִים לָאִ עַּל־הַמֶּלֶבְ לְבַּנִּוּ עָּנְתָּ וֹגְאַמֶּר מומכן [מִמוּכָּוֹ] לַפָּׁזָגְ עַמֶּבֶּנִ אַּעַשְׁנְרְוֹשְׁ בְּיֵּךְ הַפְּרִיְמִים: (ס) (מוֹ) ן אַשֶּׁר לָא־עַּשְׁמָה אָת־מַאַמַר הַמֶּלָדְ בְּדְתֹ מְה־לַעֲשׁוֹת בַּמַּלְבָּה וַשְׁתֵּי עַל הַּאֶּלִים בֹאַאָּלִי בַּעַּלְכִיּנִי: (מו) אָבֹנ ו פּֿבֹם וּמֹנַג בָאָּ, פֹּדֵג נַמָּבֶבׁ

GLU X

ָּבְּפָן: בְּאֶשֶר לְאַ תְּגִיד. בְּרֵי שִׁיּאִמְרוּ שָׁהִיא מִפִּשְׁפְּחָה

ַלִּיְלְבֵּתִּי דַּבּוֹמִינִי פַּרְשִׁי "לְבָיִת", לָאִשָּׁה: רְיַבְּהַלְ אֶתְּיַּתְּמִרֹּלְקְנְה. זְרִי וּמְמַהֵּר בְּשֶׁנְּה, מְשֶׁל

تَدَانُونُ لَيْكُ فَيْرَا فَشَكُم كَنَالُ فَقَالُ لَا فَيَا

יִרִישִׁי לוֹ נְשִׁים הַיִּפִּוֹח שָׁבְּמִרִינִי: אֵלשׁ יְתֹּנְדֵּל. עַל שָׁנְלָה עָם נְּלִּנְח יְהִּדָּה. בָּל אִוֹמָן שְׁנְּלֵּרְ עָם מַלְבֵּי יְהִינְּה הָיִּה קְרִיִים "יְהִינִים" בֵּין

ָנֵלְבֵּלְדְ זְּקְּלְרְ יָפְּלְנְדִיםּ. לְפִי שֶׁפֶּל פָּקִיד יִפְּקִידִים. לְפִי שֶׁפֶּל פָּקִיד יִפְּקִידִי

(ז) וַיְהִי אֹמֶן אֶת־הַוַסָּה הָיא אֶסְתֵּרֹ אַאָּר הָגָלָה נְבוּכַרְנָאַצָּר מֶלֶּדְ בָּבֶּלִ: אַשֶּׁר הַגְּלְהַה עָם יְכְּנְיֵה מֶלֶּדְ־יְהוּהָה אַמֻּר הַגְּלָה מירוּשְׁלַיִם עִם־הַגּלָה בובאטה בובלות אות לטולו: (ו) בְּשִׁישְׁלֵי וּשְׁמֶׁו מֶּבְׁבָּבִי בֶּוֹ נְאָּיִר נעשׁ בֶּן: (ס) (ה) אָישׁ יָהוּדִי הַנָה וְאַטַּׁיִ וְיִּיְמֶּׁרְ טַבַּׁלֵּרְ בִּאָיָנִי טַמֶּבְרָּ אָאָר טִימִּךְ בֹּאִינִי נַפְּּלְנִ טִּמְלְנַ עַּׁטַע וֹנֹטׁוּן סַמְׁרוַּלֵּגִינֵו: (גַ) וֹנִידּהָּנִבִּ אָל־ַנִר הַגָּא סְרָיס הַמֶּלֶך שמֶר הַנָּשִים אָל־שוּשָׁן הַבִּירָה אָל־בָּית הַנְּשִׁים אָת־כָּל־נַעְּרֶה־בְתוּלָה טובַת עַרָאָה פֿלירים בְּכָל־מְרִינְוֹת מַלְכוּתוֹ וְיִקְבָּ מוּבָוֹת מַרְאֵב: (ג) וִיפְּקֵר הַמֶּלֶּדְ מְאַבְעָיוּ יִבְּלַאָּוּ כַמָּבְצַ דָּגַּבָוְעִ בַּעוּכְוָע הֿבּינוֹ: (ב) נּאַמֹנוּ דָּהַנִּי. בַּמֵּבֹנּ וֹאַט אַמגבהֹמטֹט וֹאַט אַמגבוֹלִזג בּשֶּׁבִּב אַּטַהִוֹנות וַכֹּנ אָעַוַהשׁנִּי (א) אַטַר הַדְּבֶרִים הָאֶלֶה בְּשֶׁרְ חֲלֵת

ĊΟιĠĿ:

בְּוּיִהְ וִּישַׁלְּחוּהָ, שָׁאָם יֵדְעוּ שֶׁהִיא מִמְשְׁפַּחַת שָׁאוּל

אַּטַשְׁוֹרושׁ מְקֵּץ הֱיוֹת לָה בְּנֻתְת הַנְּשִׁים ער נְעְרָה וְנַעְרָה לְבָוֹא וְ אֶל־הַמֶּלֶדְ אָסְמֵּר וּמַה־יַּנְיָּשֶׁה בָּה: (יב) וּבְהַגִּיעַ שׁלֵּוֹם בִּנְתַי בְּנִתְ וּבְבְּלְ לִוְם נְּנְם מְנְצְבַ מִעְבַבֵּנִ עִפְּבָּ עַנָה עַלֶיהָ אַשֶּׁר לא־תַגִּיד: (יא) אַת־עַּמָה וְאָת־מְוֹלַדְמָה בָּי מָרְדָּבֶיּ בָּית הַנְּשִׁים: (י) לא־הָגִּידָה אָסְמַר בּמֹלֵב וֹגֹחַזֹּבׁ וֹאָעַרַנְּאָרוּנִינִים לַמִוּד בּנְעָרוֹת בָּרְאֵנוֹת לֶמָת־לֶבּ מִבֶּנִת וֹאֵעַבְּלִנִיעִ לְנִיע לְּצִי וֹאֵעָ אָֹבֹּת שַׂמָר לְפָּנִיוֹ וֹנְבַבֵּל אָת־תַּמְרוּקֵיהָ (מ) נַהִּיטַב הַנַּעְּרָה בְעִּינְיוֹ נַהַּשְּׁא בּשֶּׁבֶבׁ אָבְבַוֹּג בִילָּג הַשֶּׁר בּדָּהָגִים: אָלְבְיֵנְ נִשְּׁלְּקְׁוֹ אָסְׁשָּׁרְ אָלְבְּנֵּנְתְ לגלות בבות אג־שועון הבילה בְהִשְּׁמֵע דְּבַר־הַמֶּלֶהְ וְדָהוֹ וְבְהִקְבֵּץ נאמָר לְקְּחָה מֶרְבָּבֶנִי לֵוֹ לְבָּתוּ: (ח) וַיְּהִי יְפַת־הֹאַר וְמוֹבָת מַרְאָה וּבְמְוֹת אָבִיהָ בתרדרו בי אין לה אַב נאַם וְהַנַּעְרָה

GLY T

पृष्टपः रृष्ट्रायस्य द्वारत्यं त्वेत्वर देववार स्वतंत्र स्वतंत्र स्वतंत्र स्वतंत्र स्वतंत्र स्वतंत्र स्वतंत्र स्वतंत्र

ְּמֶכֵלְ ַקְּנְשִּׁים. הַבְּּעוּלוֹח, שָׁאַף נְשִׁים הַבְּּעוּלוֹח.

אַל-בית הָנִשִיםֹ שֵנִי. הַשִּׁנִי: בּבֹחָדִש, הֵעשׁיִרי. עַת צָנָה שָׁהַגִּוּף נָהָנָה מִן הַגִּוּף. נְפֵן הַקְּרוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אוֹתוֹ עֵת צָנָה בְּרֵי לְחַבְּבָה

ָּכִלְאָמֶתְי תּאַמֶּרְ. בָּל שְׁחִוּק וּמִינֵי זָמֶר: מר, זְמֶן:

נَيْݣُلِت لَاقْكُلُ كُلالكُونَ لِيَعْلَى الْمُؤْلِدِ لِيَوْلِي لِيَوْلِي لِيَوْلِي لِيَوْلِي لِيَعْلَى لِي מבע בְּשְׁנַעַ-שֶּׁבַעַ לְמַלְכִּוּעַוְ: (עו) מּלְכוּתוּ פַּטָבָשׁ הָצְּשִׁירָי הוּא־חָדָשׁ אָסְטֶּר אָל־הַמֶּלֶךְ אַחַשְׁוַרוּשִׁ אָל־בָּיִת חַן בְּעִינֵי כְּל־רֹאֵיהָ: (מוֹ) וַהִּלְּלַח מֵמֶר הַנְּמֻיִם וֹטִהָי אָסְמֵּרְ וֹמָאַת אָנוַ אַמָּר הַאַנָּר הַנָּיִ סְרִיסַ־הַמֶּלֶרְ אָל־הַמֶּלֶךְ לְאִ בִקְּשָׁה דְּבָר כָּי אָם בַּר מְרְבָּלִי אַמֶּרְ לַלֵּוֹחַ־לָּוָ לְבָּת לְבָּוֹא (מו) וּבְהַנְּיִנְעַ עַר־אֶסְהָר בַּת־אֲבִיתַוִיל בֶּי אִם־חָפֵּץ בָּה הַמֶּלֶךּ וְנִקְרָאָה בְשִׁם: בּפּׁילַגְאָעִים לא־תָּבָוֹא עוד אָל־הַמֶּלֶךְּ מְנִי אֶלְ־יַנְדְ שְׁעְּרְשְׁיִנְיִ סְרָיִס תַּמֶּלֶךְ שְּבֶּר וּבַבּקֶר הָיא שֶׁבֶּה אֶל־בֶּית הַנְּשִׁים נַמֶּלֶנֵי: (יד) בְּעָּרָר ו הָיא בְאָה לַהְ לַבְוֹא עַמָּה מְבֶּית הַנָּעָים עַּד־בָּית אָלַרַנְאָלָר אָנִי כָּלִראָשֶׁר תּאַלָּר יָנְּתְּר עּנְּשִׁים: (יג) וּבְוָה הַנְּעָר בְּצָּר וְשְׁשֶּׁר חֲדְשִׁים בַּבְּשְׁמִים וּבְתַמְרוֹקֵי מְרוּקְיהֵוֹ שִׁשְּׁה חֲדָשִׁים בְּשָׁמֶו הַמֹּר אָלִים אַאָּר עַבָּאָ כָּי כָּן יִמְלְאָּי יִמֶּי

ζάζĿ:

שִׁנְיָהִם: "אין אָפָּתר בַּאָגָרת אֹנַלְנָתָת. לָפִּי שִׁמֶּוְדְּבֵי יוֹשֶׁב בְּשִׁעִר הַמֶּלֶּךְ, הַמְוְדָוֹה וְהַמְרְמִוָּה עַל בָּּרְּ: לִּשְׁלָתְיָרִ, לְהַשְׁקְוֹתוֹ טֵּם הַמָּנְת: לְפָּנִיוֹ בְּלְשׁלֵּוֹ מִּיְרְטִי, שָׁהִייּ מְטְפָּרִים דְּבְנִיהָם בְנָנָתב בְּעָפְרִי, בְּלִירִי, קִּיִּמִים. הַמִּיְבִר הַנְיִּתִים שָׁהָיָה מָדְרְבִּי מַבִּיר בְנָנָתב בַעַפְרִי, בְּלִירִי, קִינִאִים. הַמּיֹּבְר שָׁעְּשָׁה מָדְרְבִּי

למפג בלנג פגמים לפני המלה המלה: (e) נּשְּׁאֵ נּישְׁלַנּ אִנִיטִם הַּלִבְאָּא נּיפִּעָר למש מֹנבׁלֵי: (כיו) נוֹבֹשׁת עַנַּלָנ ζάὸτι εκζέν ιτλάς άὸτι ζάζι (כד) וּגֹּוֹלֵתְ עַבַּבֹּרְ לַמְּבִּבֹּרָ וּהֹצֹּב וּנֹבֹּלַתְּוּ לְהֵּלְטַ גָּר בַּעֵּלְנֵי אַּטַהְּוֹנְתָּי: אָנִי־סָריטָי הַמֶּלְךְ מִשְּׁמְרֵי הַסַּף ישׁׁר בְּשִׁעִּר בַּשֵּׁכֶּך קַעָּבְי בְּעָּרָ נְמָרָעִי (ס) (כא) בּוֹמֹנִם בַּנִם וּמֹנִבְּבֹּכֹּ תשה כַּאַשֶּׁר הַיְּתָה בְאַמְנָה אִהְיּר מֹנְבַּלֵי, וֹאֵטַ מַאַמֹּנ מַנְבַּלָי, אַסְעַּנ מְוֹלְנְמָה וְאֶת־עַּמֶּה כַּאֲשֶׁר צָּוָה עְּלֵיה בַּאֵתַבַבַּעֵּבֶב: (כ) אָנן אָסְשָׁב תַּצְּבַנִי וְלְנִיפְּבֶּלְ בְּתוּלְוָת מֻנְיִת וְמֶּבְבָּלִי יִמֶּב נושנ בּהֹאַע כֹּנִג עַשֶּׁבַב: (נִם) מְאָשָׁר אָסְתָּר וַהַנְּחָָה לַמְּרִינוֹת עַשְּׁה מְאִשִּׁי לְנְוָגְ לְכָּגְ_אָּנִיוְ וֹאֵּבֹנְיוּ אֵע עַּחַת וֹשְׁהֶי: (יח) וַיַּעַשׁ הַבֶּּקֶרָ וֹגְשֶׁם בְּמֶר־מַלְכוּתֹ בְּרֹאֲשֶׁה וַיַּמְלִינֶה וּשֹׁמֵא שֵׁן וֹשֵׁטָר לְפָּנֵיו מִכָּל־הַבְּתוּלֶת

GLU T

צפגל פור. הפיל מי שהפיל, וְלֹא פִּירֵשׁ מִי. וִמְקְּרֶא תולְמִיח, כִּי הוֹא יְהוֹדִי, וְהוּוְהַר עַל עֲבוֹדַת אֱלִילִים: <u>. היעמדו : קברי , מוקדכי.</u> באוטב אָבא השָטוֹני ומֹבוֹבֿי. כא יכִּרע וֹלא ישְׁתַּחָוֹנה:

יכְרַעִּיםּ וַמִּשְׁנַדְּתִוּם. שֶׁעְשֶׁה עַצְּמוּ אֱלוּהַ, לְפִיכָּךְ, לְנִישׁוּתְּרִי לְּיִשְּׁבָאֵבְ:

ַאַמרַ ַּהְּנְבַרִּים ְהַאֶּלְה. שֶׁוּבְרֵאַה רְפּוּאָה זוּ לִהְיוֹת.

תּהַנִּם בַּבַּר בַבַּר בַּבַּר בַּבַּר

שְּׁהְשְּׁבְוּ מֵאֶט פַּמֶּבֶנוּ, לְהָיוֹח מִי שֶּהַפַּעַת בְּיָדִוּוֹ ַנְיַסְרַ הַּגְּמֶלְךְ אֶתְּ שַּׁבְּעָתוֹ. הוּא מַחַּן כָּל דְּבָר נְּדִוּל בְאַבְּדֶם:

בְּכֵתְבְּ לְאָבֶּדְם. יְבֶּחֵב סְפֶּרִים לִשְׁלֹחַ לְשָׁבִי הַמְּדִינוֹת. ְנֶאתּיָדַתּי ַקְּמֶלְךְ. לְמֵח מַס לַעֲבוֹדַח הַמֶּלֶרְ: בוא:

ניסן בְּשְׁנַת שְהֵים עָּשְׁרֵה לַמֶּלֶרְ מְּבְבֵּלֵי: (ז) בַּתְּבְשׁ הָראשׁוֹל הוּא־תְּבָשׁ אַמָּג בֹּכֹגַבַּגֹלַנִינ אַנַאָוֹנגְוָאַ זֹּם וּנְבַּקשׁ הַמֶּן לְבַּאֵמֶיר אָטַ בָּלְ בַּנְּהַנְיֵם לַבַּגָּן בֶּי־הַגִּיִּדוּ לָן אָת־עַּם מְרְדָּבֵיִי (ו) וּגֹבׁו בֹּהֹגַּוֹנו לַהָּלְעו גֹּוַ בֹּמִּבְנִבֹּנֹ כּוֹהַ וּמְשְׁמַּטִׁנִנִי צְוּ וַוּפֶּגַא טַבָּלוּ טַמֶּיבי: נְהַנְרֵי: (הַ) וּנְרָא הָמֶׁן כִּי־אֵיוֹ מֶּרְבֵּבִי בּבְבֵׁרִ מְּבְבַּבְּיִ כִּיִבִינִּיגִ לַנִּיִם אַּמָּבַבְנִיא אַלִיהָם וַיַּגִּידוּ לְהָטֶׁן לְרָאוֹת הָנְעַּמְדוֹ [כֹאִמֹנִם] אֵלָווְ וֹוָם וֹוָם וֹלָאִ הֻתֹּמֹת אַט מֹאַנֹט פַמֶּבְנַ: (ג) נֹגְיָג כאמַנם במלב למובני מגיע אַנָּה עוֹבֶר (צ) וַ ּאַטְׁנְוּ הַּדְׁנֵגְ נַעֵּעֵבֶׁ אַ אַתְּנִי הַּלְנַגְ נַעֵּעֵבֶּוּ אַתְּנִי בַּאַתְּנִ וּמָבׁבַּכֹּג צַאַ וֹכִּבֹת וֹצַאַ 'וֹאָשַּׁשֹׁוֹעִי: וְמֶשְׁעַּטִוֹנִיםְ לְטַמֶּן כִּי־כֵּן אַנְּתִ-לָוְ תַּמֶּלֶב בּמֶבֶּנִ אָּמֶבַבּאַֹּמַב בּמָּגַנִב בַּבֹּגַנִם כּֿלַ_נַאָּנִי, בּ אָאָה אִשְׁנִ: (כ) וֹכֿלַ_גַּדֹנְי בְּאֵלֵנְ, לְיִנְשְׁאֲבִוּ נַלְּאֶםְ אָעַבַּסְאָנְ מִמָּל בּמֶׁבֶב אַבּאִנְנְתְ אָעַבַבְּלֵן בֶּּוֹבְנִמֹאַ (א) אַעַר ו טַּוְבֶּרֶנִים טַאַבֶּה אָנַר אָמַטְעָוֹרָנִע הַפָּיִל פּוּר הוֹא הַגּוֹרֶל

ו עּל־מְרִינָה וְמְרִינָה וְאֶל־שֶׁרֵי עַּם אַמְאַבּוֹבְּלֵי. בַמְּלֵבׁ וֹאָלִ בַּפַּטָוָע אָאָר בן נּוּפֿעָר בְּכֹּגְ־אֵּמֶר־צָּנָה הָלָּן אֶצִ בּטַבְשׁ הַרְאִשׁוּן בִּשְׁלוֹשֶׁה עַּעָשׁׁ עַרְאַשׁוּן לַהְּנֶּרֶנְ (עֶדֶ) נְנְּפַּׁרָגְ מַפֶּׁרָגְ נַמְּבָבׁ לְנֵינוֹ בְנֵי וְבַהָּם בְהֹּהָנִע בּוֹ כַּהָּנִר (א) נּאמֶר הַמֶּלֶדְּ לְהַמֶּל הַכָּמֶּרְ בוו המְנָתְא הָאָנָלִי צַרֶר הַיְּהִוּדִים: מִעַרַעַּבְּעָּהָ מִעָּלִי נְדָּוֹ לִיּהְנָּרְ לְטִּמָּן אָלַ יִּנְדְוֹנְ נַמְּלֶב: (יִ) נַיָּסֶרְ נַמְּלֶב אָהֻׁלוְלַ הַּלְבִּיֹנִגְ הָהָהִ נַשִּׁלְאַכְּׁנִי לְנִיבָּרָאִ לַאַּבְּׁנִם וֹהַאֱבֶּׁנִם בִּכּּנַבְבְּפֶׁם (מ) אִם_גַּג_וַמֶּגֹנִ מוּד עשים וְלַמֶּלֶךְ אֵין־שְוָה לְהַנִּיהָם: מְּנְוְע מִכְּלְ_עָּׁם וֹאֵע_בַּעֹי, עַמֶּלְבָּ אֵינָם בְּעַים בְּלָץ מְדִינְוֹת מַלְכוּתָּדְ וְדָתֵיהָם נְאֵלוַ מַּם־אָטָר מְפַּנִיר וּמְפַּרָר בֵּיוֹ (ע) נֹאַמֶּר עַמֶּלְ לַמֶּלֵּב אַּטַהְּיִנְנָה שְׁנֵים־עְּשֶׁר הוּא־חָרֶשׁ אֲבֶר: (ס) לְפָּׁנֵי טַּמְׁן מְיִּנִם ן לְיָנִם נְמִטַּבָּת לְטַבָּת

GLU Y

NOUL 9

נְלְחִוֹם, "הַנְגְלֹה נְגְלֵיחִי" נְגָלֹה, "נְדְמֹה נְדְמֵיחִי": נְדְמֹה: מְלְגָשֶׁלְן, לְשׁוֹן אֲרַמִּי פַּחְשֶׁגָּן סְפּוּר הַבְּּחָב.

וְלִנְשִׁלְנִת ,סָפַרִּים. וְיִהִיּוּ נִשְׁלָחִים אִישִׁמִר"א מרמי"ש בלע"ו. וְהוּא מִנְּוְרַת "אָם נִלְחִוֹם נִלְחַם" נְלְחִוֹם, "הַנְּנְלֹה נְנְלֵיחִי": נְנְלֹה, "נְדְמֹה נְדְמֵיחִי": ċēĿ'

דרישמאנ"ם בְּלַעַ"ו: רֵהְדְת גְתְנה ְבִּשְׁנְשׁךְ. מְקוֹם שֶׁהָיָה הַפֶּלֶרְ שָׁם נִחַּן הַחַק בּוֹ בַּיִּם, לְהְיוֹת עֲחִידִים לְיוֹם י"ג לְחֹדֶשׁ אֲדְר.

וְנְיִם מְרִינָה יִּמְרִינָה פְּכִּחָבָׁה וִעָם וְעָם פִּלְשׁוֹנִוֹ בְּשֵׁם הַמֵּלֶךְ אֲחַשְׁנֵרִשׁ נְכְהָׁב פְלְשׁוֹנִוֹ בְּשֵׁם הַמֵּלֶךְ אֲחַשְׁנֵרִשׁ נְכְהָב הְמָלֶךְ לְהַשְׁמִיר הַנְּצְרִים אָלִר בְּעָרִינְוֹת הְמָלֶךְ לְהַשְׁמִיר לְהַרְּג יִלְאַבֶּר אָת־פָּל־הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד־נְּלֵאבֶּר וְנְשִׁים בְּנִים אֶחָר בִּשְׁלוֹעָת עְשֶׂר לְחָנִשׁ שְׁנִים־עְשֶׁר הוּא־חָּדָשׁ אֲזֵר

יִשְׁלָלָם לְבְוֹז: (יִד) פַּהְשָׁגֵּן הַכְּהָב
לְהַנְתֵּן דָּתֹ בְּכְל־מְדִינְה וּמְדִינְה בְּלִינְ
(מי) הֲרָצִים יִצְאָּי דְחוּפִּים בְּדְבָר
הַמְּלֶּך וְהַתָּוֹ וְהְנָה בְּשִׁישֵׁן הַבִּירֵה
הַמְּלֶך וְהַתְּן יִשְׁבָּוּ לִשְׁהֹוֹת וְהַעָּיר
שׁוּשָׁן נְבְוֹכְה: (פ)

מוכָרים שָם נְחָנָה הַדָּת בָּעִיר:

יָדַבּר ַ זַּגְּגֶּלֶךְ וֶּדְתּוֹ. כְּשֶׁהַשְּׁלוּחִים נוֹשְׁאֵי הַסְּפָּרִים. בלבות של:

כר אין לבוא. אין גגף אָגץ לָבוֹא אָל שַׁעַר הַמֶּלֶּךְ יִבוּכַבְנִאָּר וְשֶׁנְהָיִי מִפְּעוּדַת אָטַשְׁנֵרוּ מִפְּעוּדַת אָטַשְׁנֵרוּ מִפְּעוּ

בְּמֵלְינִים תַּלְ בָּנֵּ לְבָּי שֶׁבְּשְׁבַּיִּם בִּימִי ּנְמְרְּדְכֵּי ְיַדְעַ. בַּעַל הַחֲלוֹם אָמַר לוֹ שֶׁהִסְכִּימוּ

פֿבֹּאַע פַכּטֹּל אַאָר אַעָּר נִעָּן לִאָּקוֹל מַבְבַּבְּ אֵׁעַ כַּבְאָמֶוֹר בַּוֹנִינִּ נְאֵעַ ו אַמָּג עַפֿוֹג אַתַּג בּמֶעֶב: (וּ) וֹגַּיָּג עַנְ בְּעָרְ אֶלְבְעֶּרְבְּבֶּלֵי אֶלְבְרְחָוֹבְ בִּעִּירִ לַנַעַּת מַבַיַּהָר וְעַּלַ־מַבַיַּהָר: (וֹ) וַבֵּצָא טַהְּעָּיִר לְפָּנִיהָ וַהְצְּוֹהָוֹה עִלִּ־עָרְבָּרָ אַסְטָּר לַנִּטְּרְ מִסָּרִיסֵי נַמֶּלֶרְ אָאָה בֹּלְנִים לְטַלְבָּיִהְ אֶשׁבַבֶּלְבָּׁכִּי וּלְטַמִּיר נטּטִםלְטַּלְ הַפּּלְכָּה מְאָב נִמִּאָלָם לְּיְבִיּרִים וְצָוֹם וּבְבֶי וְמִסְפֵּוֹ שֵּׁל בַּבַרַ בַּמֶּבֶבַ וֹבַעוַ בַּצִּיגַהַ אָבָבַ נַּבַוְבַ וּבְבָל־מְרִינָה וּמְרִינָה מְקוֹם אֲשֶׁר אָׁלַ_אַּעָּר נַמְּלֵנְ בַּלְרָנְאָ אֶּלִי: (ץ) תו ושלני שַׁתַר־הַמֶּלֶבְ בָּי אָין לָבָּוֹא וֹהְלֵטִי גִּילְטִי וּמְלֵינִי: (ב) וֹנְּדֶוָא תַּלְל נֹאַכֶּׁר נַבּגֹאַ בַּעַוֹּב עַבָּגַר נַבּוֹגַּל

שֶׁבְא בֹרְשוּת":

לְסַפּוּ אָט תֹּאִמֹנּ תַּכְּשָׁיוּ עַלְ הַסְּפָּל לָבָא אָל הַשָּׁלֶנִּ בְּטַּמְבֶם בְּיִום בַּנְבַוֹנְינִ בְּבֵית בַמָּבֶּר, שָּאָן אַטְּ רוֹצָה בְּמִיחִי". "אַל חְּדְמִי בְּנִפְּשׁרְ": "אַל חְּהִי סְבּוּדֶה אַל ְתַּדְּמֵי בַנְפַּשֶּׁר. אַל חַחְשְׁבִי, כְּמוֹ "וְהָיָה בַּאֲשֶׁר ַפְרַשִּתְ הַבְּּכֶּף. פֵּרוּשׁ הַבֶּּטֶף:

שַּׁבְּרִישִׁי בַּוֹאַעַ בְּוֹעוּ וְבַּגְּלֵבִי מְבֶּלְ־הַיְּהֹדִים: (יד) בֵּי אָם־הַחֲרָשׁ אַגַשְׁנַעֵּׁג בְּנַפְאָנִי לְיַפִּׁלָמ בִּיתַ יַנִּשְּׁלְנִ (יג) וַלְאמֶר מֶרְהָּבֵי לְהָשֶׁיב אֶל־אֶסְתֵּר ניגירוי לְמֶרְדֶּבֶיׁי אָת דְּבְרֵיִי אָסְתֵּר: (פ) אָל־הַמֶּבֶּךְ אָר שְׁלוֹשָׁים יְוֹם: (יב) עּוֹעֹל וֹעֹנִי וֹאַנִי לַאַ נֹעַוֹאַעי, לַבָּוֹאַ הַבּּוֹ עֹהֹלְינוּ וֹלֵאִ עַבָּׁלֵ: (בִי) וֹשׁעַלֵּגִאַ עֹּאֲהֶב יְנְהִיִּהִבּלָוִ בִּעָּלְבַ אַּעַבְּהַבָּלִיה אַאָּר לְאַ־יִּקְרָא אַנִוּת דָּתוֹ לְהָמִית לְבַּר וֹלוָאַ־אָּלִ-עַּמֶּלְנַ אָּלִ-עַּטַהָּגָר עַפּּׁנִימָיִע וּהְבְוַע אָסְתָּר וְסָריִסְיהָ וּיַּגִּידוּ לָה 'וְדְעִים אֲשֶׁר כָּל־אָישׁ וְאִשָּׁה אַשֶּׂר וֹאָפֶּׁב גֹאָת לֶנדֶּיִם: (וּ) וַעַּׁדְוָאִינִּיִּנִי בַּלְבַתְּדָׁבִּי נַפְּלְבָּ וֹתַּם עָּבִינְוָע נַפְּלָב לְנִינִינִי נִעְּלֵנִי: מֶלַבְעָּנִינִי אֶלַבְעָּנִינִי (אַ ַנְבֶׁרֵ, מְּנְבֵּבֶי: (וְ) וַעַּׁאַמֶּר אָסְׁעֵּר (מ) נֹּבְוֹא בִּעוֹבׁ נַיֹּצִׁר לִאָּסְטָּר אֵע לְנִינִים בּּוֹבְלָנִ וּלְבַבֹּאַת מִלְפָּדְנוֹ הַּלְ-הַמֶּנֵי: לֵב וּלְצַּוֹוְת עַּלֵיהָ לָבוֹא אָל־הַמֶּלֶדְּ לַנְ לִבּוֹבְאָנִע אָעַבְאָסְעָּר וּלְבִּינִּיג אַמָּגוֹע בַּמִּגְמוֹן לַנַמָּמִגוֹם לֹעוֹ נּגלער בּוֹבְבֹי אַעַבַּלֹינָגו נּגלַבַּה לַאַבָּעֹם: (עַ) וֹאָעַבַּפַּעַהָּאָיוֹ כַּעָבַבַּנַבַּעַ (א) וּמְרְבְּּכִי יָדִעּ אָתַ־כָּלְ־אָאֶוֹר נַעֲשָׁה עַלְ־גָּנְזֵי הַמְּלְדָּנִי הַמְּלֶדְ בִיהוֹדִיים [בַּיְּהִוּדָים]

8

וֹתֹכְשָׁנו בָּבָצון:

ומי ינדע אם לַעה,כואה הגעה. למלכוה. וִּסִי יוֹדִעַ אם יַחְפִּץ בָּף הַמָּלֶךְ לַשְׁנְה הַבָּאָה שָׁהוּא וְמַוֹ הַהַרְנָה: אָשֵׁר לֹא בַּלְדְת. שָׁאֵין דְּח לְבָּנֵס אֲשֶׁר לֹא יְקָרֵא. וּמְדְרַשׁ אַנְּרָה: "אֲשֶׁר לֹא בַּדָּח" שָׁעַר עַהָה בְאֹנֶס

בְּיִנִם י"ג נְבְּהְבֵּי. עֵל דָּת, לְהָחָעַעֵּה בְּיִנִם מִּבׁ רָאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח, שֶׁהַחְעָּנְה י"ר בְּנִיטָן וָמ"ו, וָמ"ו, שֶׁהַרִי בְּיַנְשְׁלְּיִלְהְיַּ

יְעָמְוֹד לַיְהִוּדִים מִמָּקוֹם אַמָּר וְאָהְ בִּית־אָבָיְךְּ תּאִבֶּדוּ וּמָי יוֹדְעַּ אִם־לְעָּת בְּוֹאִת הַגַּעַהְ לַמַּלְרָנּת: (מו) וַתְּאִמֶּר בְּנֹוֹס אֶת־כָּל־הַיְּהוּלִים הַנְּמְצְּיִם בְּנֹוֹס אֶת־כָּל־הַיְּהוּלִים הַנְּמְצְיִם בְּעוֹיִשְׁן וְצְּוִמוּ עֶּלִי וְאַל־תּאִכְלוּ (Q)

נַגְּתֹּשׁ כְּבֶּלְ אֵּשֶׁרִ יִּמִיםׁ לָנִילְיִ נְּנְים אַבְוְחִי אַבְּוְחִי: (יו) וַיַּעְּלָר מָרְדָּבֵי אַל־הַמֶּלֶרְ אֲשָׁר לְאַ־כַּדְּׁת וְכַאֲשָׁר הַם־אָנָי וְנַעֲּרֹהִי: (יו) וַיַּעְּלָר מָרְדָּבֵי וְאַל־חַשְּׁלְוֹהִי אָצְיִם בֵּוְ וְּבְבֶּי : ناغ

מׁנִלְנֵא: אַנְ אִם שַּׁתְּאֶלָ, מִמֶּוֹּ, שַׁגַּ, תַּמַּלְכוּת' אָשׁוֹ שֶׁמְׁכַּר אַחֲרֵיו גַּם הוא בָמֵל הַמְּלָאכָה. ופְשוּטו שֶל כֶּבֶשׁ, וְטְזֵר בּוּ וְצְּנְהְ לְבַמֵּלְ הַמְּלְאַכְּה. וַאָּחַשְׁוֹרוש הַפַּלְכוּת. הוּא בִית הַפִּקְדָש, שֶהְהְחָהִילוּ לְבְנִותוֹ בִּימֵי ַעַדְ חֲבֵי הַמַּלְכּוֹת. דְּבָר שֶׁהוּא בְאָמְצַע וּבַחַצִּי. :,,,inbñ

נוּט עַּלְבְּתְה בְּמִב בְּאַטְ אִמַר "וֹנוּט לְבָּתָּי אָע ַבְּלְלְפַּוֹת. בִּנְדִי מַלְכוּח. וְרַבּוֹחִינוּ אָמְרוּ: שֶׁלְבָשַׁחָה. מִּעַ הָּאֵלְעֹּנִ וֹנִדְּעוֹן לֻנִּ נִמִּעַ בּפֿהָעִנִּ ניאמר המגף לאסמר במשתה היון אָל־הַמְּשְׁהָהָ אָשֶׁר־עְּשְׁהְתָּשְׁהָ אָסְהָר: (וֹ) אַע_בַּבַר אַסְתַּר וַבָּבָא נַמֶּלָבְ וַנַּלֶּגִּ בּמֶּבֶב מַבַּבוּ אָת־בַמֶּן לַגַּעּוֹיִת אַמָּג לְוָ: (בי) וֹגִּאִמֶּג אַמָּג (בי נְבְוֹא בּמֶּלֶךְ וְהַמֶּן הַיּּוֹם אָל־הַמִּשְׁהָה וּשִׁאַמֶּר אָסְמֵּר אִם הַּגַ-חַפֶּלֵב מֻוָּד תַּגַבְעַּגָּגְ עַמַּגַלְכוּנִע וְנִדָּעָוֹן בָנְבִי: (גַ) מעבלב אמער הפלבה ימה בקשור נַאַּגֹר לַבְּ נַמֶּלָנִ

אָאָר בִּיָדוֹ וַהְקְּקְרָב אָסְמֵר וַהָּגַּע בְּרָאשׁ

בּמֶבֶב לַאָּסְמֵּר אָטַ־שַּרְבָּיִם בַּזְּטַב

קמֶבְׁעְ בְּטִבֶּר נְשִׁגִּיב עוֹן בְּעִינֵיוֹ וַבְּוַשֶּׁמ

כְּרְאַוֹת תַמֶּלְדְּ אָת־אָסְתֵּר תַמַּלְכָּה

הַמַּלְכוּת נְכַח פָּתַח הַבְּיִת: (ב) וַיְהִי

וְׁנַמֶּלְנַ יִוְמֶֶּׁבְ תַּלְ_כִּפֹּאַ תַּלְכִוּעוָ בָּבֵּיִע

בַּית־הַמֶּלֶךְ הַפְּנִימִית נֻכַח בֵּית הַמֶּלֶךְ

אַסְמַר מַלְכוּת וַמַּעֲמַר בַּחַצַּר

לְהַנְּמֵם בְּלֹא רְשׁוּח. וַיְּחְאַפַּק אִישִמנִם"ר בְּלַעַ"ו: ַנְיְהַאַ**פּלן.** וְהְחַוַּק לַעֲמִר עַל בַּעְסוּ, כִּי הָיָה יֶרֵא בּנְמִים, כְּנַכּוֹת כְּךְּ אֶת עַמִּי וְאֶת מוֹכַדְתִּי:

ּוְמְחַרְּאֱעְשְׁהִּכְּדַברַ הַמְּלְרָ. מַה שֶּבְּקַשְׁהַ מִמֶּנִי בָּל יוֹנַבְלְינוּי וֹתוֹב מְתְּמִים בַּבִּים:

בַּמֶּלֶב וּבַּאָּבִים, שֶׁנַמֶּלֶב יַחְשׁב שֶּׁהוּא חושׁק אֶלֶיהָ בֿבֿב: מַׁנִי בְּאַמַנִי אָסְמֵר מִוּשְׁנִי אָט טַמָּן בָּב, לְלַנֹאִן ַיבֿוֹאַ קַמֶּלֶךְ וֶהְמֵּלְ. רַבּוֹחִינוּ אָמְרוּ מְעָמִים הַרְבָּה

אַנִי קרוא־לָה עִם־הַמֶּלֶה: (יג) וְכָל־זֶה אַשֶּׁר־עַּשְׁתָּה בָּי אִם־אותִי וְגַּם־לְמְתָּר אָסְמֶּר בּמּלְכָּה עִם־הַמֶּלֶךְ אָל־הַמִּשְׁתָּה (יב) ניאֹמֶר הָמֶן אַף לא־הַבִיאָה אָאָן הַּלְרַנּאָּטְן הַּלְרַנּאָּרִים וֹהַּבְּדֵי, נַפֶּלֶב: בּנֵינו וֹאֵעַ כֹּלְ אַמֵּר צִּבְּלְוָ עַמְּלֵבְ וֹאֵע נוֹסַפֶּּר לַנִּהַ בַּמָן אָת־כָּבָוֹד עַּשְׁרָוֹ וְרַב אָע אַנִּבֿו וֹאָע זֹנֹהָ אֹהֵשֹׁוִ: (גאַ) בְּלֵן וַיִּבְוֹא אֶלְ־בֵּיתְוֹ וַיִּשְׁלֵח וַיִּבֶּא בַּעָּנְ אַגְבַעָּנְבָּכֹּגְ עַעָּנִי: (ג) וּגִּעָאַפּּלַ בּמֶלְנִי וֹלְאִבַלֹּם וֹלְאִבוֹת מֹמֶּבּוּ וֹנִמֶּלָא צֻׁב וֹכֹבְאִוּעִ עַּמֶּׁן אֶעַבֶּלֶבְנָּכָּגְ בַּׁהַּהַּב נּבּא בַבּוֹם בּנִים בּבינא הַבּטֹם וֹמִוֹכ וּמְטַּר אָמֶשְׁר כּוְבָר הַמֶּלֶב: (מ) וֹבַמֶּו אָגַבַפּמְהַשִּׁי אָאָגר אָאָאָר לַבָּם וֹבֹהֹאַנְע אָעַבַּבֿאָעָג זֹבָּנָאַ עַשֶּׁבִּנַ נֹאִם הַּגְ-נַמְּבְנִי מָנִד לַעִּעְ אָּע-אָהֹאָלַטָּג (ע) אִם בֹּגֹאִנִי, עֵּן בֹּגִּינִי, עַּמֶּבִּנִי אָסְטַּר וַתַאַמַר שְּאַלָּהָי וּבַּקַשְּׁיִהְיַ (א) וֹגְיֵג וּ בַּגִּוֹם יַנְאָּלִגְאָג וֹשִׁלְבַּאָ תַּגַבְעָּגִי נְעַּגְלְנִע נְעָהָתְי: (וִ) נַעַּהַג

GLU L

10 XQUL

וְכֶל־אְהַבְּיוּ יִעֲשׁוּ־עֵץ גָּבָה הַמִּשְׁים בּיַעַשׁ הָעֵץ: (e) הַמֶּלֶב: (יד) וּתְּאִמֶּר לוֹ זֶּרֶשׁ אִּשְׁהֹוֹ הַמִּשְׁתֵּה שָׁמֵחַ וַיִּימֶב הַדָּבֶּר לִפְּנֵי הַאָּן רְאֵּרְ אֵת־מֶרְדְּבַלִי תַּיְּהִוּלִי יוֹשֶׁב בְּשָׁעַר אֲת־מֶרְדָּבַלִי עַלְּיוּ וּבְאִ־עִּם־תַמֶּלֶרְ אֵל אַגּוֹנוּ מְזִנִי לְגִּ בֹּכֹּלְ מְּנִי אַּמֶּר אַנֹגִ אַפֿעַ וּבַּבָּלֵר וּ אֵלֶּוּ לְמֶּלְנִּי וֹנִעֹלְוּ

בּוֹבִּיר, שֶׁרָאַה עִינוֹ שֶׁל מֶלֶךְ דָעָה עַל שָּאַמַר שִׁיִּהְנִי ְנֵנְתְּוֹן ַהְּלְבוֹשׁ וַהְּפוֹס ַעל ַיֹדְ אִישֹּ. וְאֶח הַבֶּחֶר לֹאַ iāēLīrus:

לְבּו תַּלְ שִׁוּשְׁנִי אֶסְהֵיך אֶת כִּמֶן שֶׁמָא נְחְנָה תֵּינִיהָ בּוּ ְנְיְדְרָהְ ְשֵׁנְתִּ הַּמְּלֶּךְ. נֵס הַיָּה. וְיֵשׁ אוֹמְרִים שָׂם אָת וֹאֹמֹּג וֹעַּוֹ כַּעַב עַלְכוּע בַּבאַמִּו: בּמֶּלֶב וֹסָנִס אָּמֶב בֿכֹּד הַּלָּגוְ בַּמֶּלֶב נְבָּנְאַנְ לְבָּנְתַ מַּלְכָנִע אֵׁמֶּב לֶבַּתַּבַנְוּ אַגְאָ אַאָּר עַשְּׁלְבִּ עַפָּא בִּיקְרוֹ: (חַ) ַנְעָרַ מְשֶׁנְּיִ: (וַ) נַיָּאמֶר טַּמֶּן אֶּלַ־הַמֶּבֶּ בְּלְבָּוְ לְמֶנְ זְטִׁפְּאַ עַמֶּלֶבְ לַתְּאָנִע נֵצוֹר אַאָּר עַמֶּלְרְ חַפָּא בִּיקְרְוֹ וַיִּאִמֶּר הַמֶּוֹ נּגְאַמֶּר לְוְ נַמֶּׁלֵב עַּבַ־לַגְּשָׁוְעַ בָּאָנִשִּ וּנֹאָמֶׁר נַמֶּלֶב יָבְוָא: (ו) וּנִבוָאַ נַמֶּוֹ בּמֶבֶּנְ אֵבְיוֹ בִנָּה בַּמָּן עַמֵּר בָּחָצֵּר אַאָּגַרַיַבְּלָן לְוָ: (בִּי) וֹבְּאַמְׁרָוּ וַּהְּבֹי לְמֶבֶׁנִ בְעִבְנִע אָעַבְמָבְנָבָּהְ הַּבְבַנַהְא בָּא לַטַּאַר בֵּית־הַמֶּלֶךְ הַהָּיצוֹנָה לֵאלָר (ב) נּגְאמֶר טַמֶּלְבַ מֵּג בִּטִאָּר וֹטִמֶּן בּמְבֶּבְ מְאָהֹנְיָת בְאַ־נַּעֵּאָה עַמְּן נַּבֶּר: וּלְּגוּלֵבְ לְמְׁלְבַּׁכֹּגְ הַּגְבִוֹצִי וְגָּאָמֶׁנְוּ וָּהָּלֵג (x) נּאַמֶּר עַמֶּלֶבְ עַּרִ-נַּעֲשֶׁר יֵלֵּר בֹלְתִוּ לְמִּלְנִוּ זְּנִ בַּעֵּלְנֵי אַנַמְּנֵנְוָתְיִי סָריםִי הַמֶּלֶךְ מִשְּמָרֵי הַפַּרְ אֲשֶׁר ביניד מְרְבַּלִי עַלְבַבְּלְתָּלִיא וְמָבָּעָה שָׁנִי ַנּמֶּלֶנ: (כ) נּגמָאָא כֿעָנָכ אָאָהַ בֹבְרֵג בַּנְּטָנִם וַנְּבִינִנּ דַלֵּבָאַנִם לַפָּדָנִ וֹיּאֹמֶר לְהָבִיא אָת־מָפֶּר תַּוּּכְרְנִוֹת

וּבְשֶׁכִם תוְלָים עוֹלִים עַר לֶבְקִיעַ וְעַר הַכּוֹבְבָים: לְכוֹכְבִים וּלְעָפֶר. בְּשֶׁהֶם יוֹרְדִים יוֹרָדִים עַר לֶעָפֶר, ְּאֶשׁרַ ַהְתּלְנְתְּ לְנִפֹּלְ וֹגוֹי. אָמְרָה: אַמָּה זוּ נְמְשְׁלוּ ַנְיָשֶׁבְּיֶּמְנְיָבְרָי לְשָּׁפּוּ וּלְחַעָּנִיחוּ:

נֿכּטור בּואָת אָבום:

אָּגַ_נַּמְּהְשֵׁנִ אָּהֶּנַ_גַּהְּתְּנִנִי אָסְעַּנִי: בּמֶּלֵב בּגֵּיעוּ וַיַּבְהַלִי לְהַבָּיא אָת־הָמֶוֹ (יד) עוֹדָם מְדַבְּרֵים עִמֹּוֹ וְסָרִימֵי לאַ-עוּכֿל לְוּ בִּירַנָּפֿוּל עֹפֿוּל לַפּֿוֹנוּ: מְּרְהָּכֵּי אֲשֶׁרְ הַחִּלּוֹתְ לִנְפָּׁל לְפָּנִיוֹ וְנֵוֹרֶשׁ אִשְׁתֹּוֹ אָם מִנְּרַעּ הַיְּהוּלִים אַע כַּל־אַשֶּׁר קְּרָה וֹפֹּאִמֶרוֹ לוֹ חַכְּמֶינוֹ נִיִּסְפֶּׁר עַּמְּׁנְ לִזְיְבֶׁתְּ אָאֲעוּ וּלְכָּלִ-אָּצִּבָּתִּ אָלַבנּיתוּ אָבֶלְ וַחֲפָּוּי רָאִשִּ: (יג) מֹנבׁל אָנַ אַּגַ אַבּ הַמַּנְנִי וֹנִימָן נְנִינַן אָאָר הַפֶּלְבְּ חָפָּא בִּיקְרוּ: (יב) וַיִּשְׁר בְּעִיר וַיִּקְרָא לְפָּנְיו בְּבָּר יִעְּשֶׁר לְאִישׁ נגלפֿת איר שרובבי ניר פּיבהו ברחוֹב (יא) וַיַּקְּח הָמֶן אֶת־הַלְּבָּוֹיִשׁ וְאֶת־הַסֿוֹס אַגַעּפֿג בֿבָּר מפֿג אָאָה בּבּּרֹטַ: לְמֶרְבֶּבֶי הַיְּהִּדְי הַיּוֹשֶׁב בְּשָׁעַר הַמֶּלֶךְ וֹאָעַבַּפוּסְ כַּאָאָהָר צִּבָּבִיעַ זֹהָאָבַבֹּן בּמֶּלֶבְּ לְנַבְּלוֹ מַבֵּר קַח אָת־הַלְּרָיִּשׁ נמכנ טַכּא בּיקר: (י) ניאַמר וְקְרְאָוּ לְפָּנְיוּ בְּכָה בִּעְיִי בְּאָישׁ אַשֶּׁר וְהָרְכִּיבָה עַל־הַסוּס בְּרְחָוֹב הָעִּיר אַעַרקּאָיִשׁ אָשֶׁר הַמֶּלֶּךְ חָפֵּץ בִּיקְרָוֹ משָּׁנִי עַמֶּלֶנְ עַפּּוֹשְׁמִים וְהַלְבִּישׁוּ (א) בַּצִּיְלְה הַבִּינִא דָּדְדָה שְׁנְת הַמֶּלְה (ט) וְנְחֹלוֹ הַלְּבֹּיִשׁ וְהַסֹּוֹס עַּל־יַנֹד אָישׁ

GLU L

17 XQUL ִתְּנֵתְ לִי ְנִפִּשִׁי. שָׁלֵּא אֵהָנִג בִּשְׁלִשָּׁה עָשִָׂי בַּאָרָר שָּׁנְוְהְ נְיֵנְה הַנְּהְ בַּנְּלְרְ הַלְּהָרְ. אֵינָנּ חוֹשָׁשׁ בְּנֵוְק הַּשֶּׁלֵּרְ שָׁאָפִּוּ דָרֵף אַחִר הַנְּאָהְרְ, אֵינָנּ חוֹשָׁשׁ בְּנֵוְק אַחָה לְהְיִנְה וְלְשְׁפְּחוֹת וְקְבָּלְר. אֵינָנּ חוֹשְׁשׁ בְּנֵוְלְּ אַחָה לְהִינֹת לְךְ עַלְשְׁבְּרִים הַם וְזְרְשָׁם: הָלְי מְהָוֹה לְּךְּ אֵחְשְׁנְרִישׁ וְיִּאֶמֶר, לָאְפָּתִר הַמְלְּכְת.

אֵינוֹ אָלָא לִמִּדְנִשׁ, וּמִּדְנִשׁוֹ שָׁל זָה: בָּהְּחִלָּה סָיָה מְרָבֵים הִיא, דְּבֵּר שָׁמָּה הוּא בְעַצְמוֹ: מְלָכִים הִיא, דְּבֵּר שָׁמָּה הוּא בְעַצְמוֹ: הַלְּלָלְתִה, וְנִמְּלָה הָבְּעָרְ הַפְּלְאָרְ דְּחָפִּר הַלְּלֵלְתִה, הַמְּלְאַרְ דְּחָפִיוּ הַלְמַלְנִתְ הַמְּלָּ הַשְּׁהְשִׁילִי הַשְּׁלְבְּלִי הַלְּלְרְתִי אִנְהַבּוֹ שֶׁל מֶלֶךְ שֶׁהְצִּיל הַפֶּלֶךְ מִפְּם הַפְּוֶח:

גּוֹב וֹאַנְיֶּכ בַּמֹוֹ בַּנֹרָת בַיִּגִּיב וֹבַמֹּנו נִבֹהַּעִי לַגְּמְנִע כֵּו: (ו) וַנַּאַמֶּר־אֶסְמָר אָנִיש עוּא זִבְ וֹאַגַבוֹב בְוּא אַמֶּבַבְעָלָאָן לַבַּוֹּ אַּטּשְׁנִרוֹשׁ ניַאִמֶּר לְאֶסְהָּר הַפַּלְבָּה מֶי בְּנָנִילְ הַשֶּׁלְבֵּי: (סִ) (בִּי) נּיִּאָמֶרְ הַמֶּלְבִּ וֹמְכַּנִוּן בַּשְּׁנְאֲטִּי כִּי אָין בַאָּר שׁנָר וּלְאַבֶּוּ לְאֵלוּ לַעְּבֶּוֹיִם וְלִאֶשְׁבַּוֹוִע בֹאָאֹלְטָׁג וֹתֹּטֵּג בֹבֹלַאָּטִׁג: (ג) כֹּג וֹאִם_הַּגְ_פַּמֶּבִי מֻוָּד שׁלֹּטִוּ_גָג וָּפֹּהָגִּ וּשֹאַמֶּר אִם בֹּגָּאִעִי שַׁוֹ בֹּהִינְּיִּבְּ עַמֶּבְבַּ וְתֵּגְשְׁ: (צִ) וַתַּגּּוּ אָסְתָּר הַשַּּלְכָּה לַב וּמִעַ־בַּאַמְתָּב עַּרִיהָצָי הַפּלְכִּוּת מִּנַ אֵמְעָּר אַמְעָר הַמּּלְכָּה וְטִּדְּתֵּן לאָסְטָר עַם בּיוֹם הַשָּׁנִי בְּמִשְׁהַה הַיִּוֹן מִם אַסְׁעָּׁרְ תַּמֶּלְכֶּב: (ב) נִּאָמֶרְ תַּמֶּלְבַּ (א) נּלָאִ טַמֶּלֶנְ וָטַמְּוֹ לִאָּטִוּע

עמֶלֶרְ שֶּׁבְּכֶּה: (פּ) תַּגַבְינִאֹ אַמִּגַבְינִלוּ לַמְּנִבְּנִי, וַשְׁמַּנִי שׁבֹעוּ הֹבֹּגו: (ג) וֹגִּשְׁבוּ אָעַרַבַּעָּוּ בְּמֶן גָּבְהַ הַמְמֶּיִם אַמֶּה וַיָּאִמֶּר הַמֶּקֶרְ אַמָּגר וּבֶּר־טְוֹב עַלְרַ עַּלְרָ עַמֶּלְ בְּבֶּרִי הבה העץ אַשֶּׁר עַשָּׁר הַקָּר קַמֶּר קַמֶּר קַמֶּר הַמָּר אָהָר מִו־הַסְּרִיסִים לְפְּגֵי הַמֶּּלֶךְ גַּם עַמָן חַפְּוּ: (ס) (מ) נַיּאמֶר חַרְבוּנָה תמׁ בּבּנִינו עַבַּבְּׁר נְאָאָ מִפָּׁי עַמָּבְיָּב וּפְּנִינ נَّٰ אַמֶּר הַמֶּׁלֶב הָׁנַם לְכְבָּוֹיִת אָת־הַעַּלְבָּה נְכֶּלְ תַּלְ-הַמִּמְׁרְ אָׁמֶּׁרְ אָּסְׁעָּרְ עַּלְּיִּהָ בּבּימָן אֶל־בָּית ו מִשְׁתַּה הַיּוֹן וְהַמֶּוֹ מאָע פּמֶּלֶב: (ע) נְפַמֶּלֶב אֶּדֶ מִיּנְּע בּמּלַכָּׁע כָּי רָאָה בִּי־כְלְתָּה אֵלֶיוֹ הַרָעָה וֹטַמֹּו הַמָּג לַבֹּצֹאָ הַּלְ וַנֹּפָאָן שֶׁאָסִעַּר בּחַמְתוּ מִמּאָהַה בּנוֹן אֶל־גִּבּת הַבִּיתָוֹן מַלְפָּׁלָגְ נַמְּבֶלְבֶּ נְתַמֶּלְכֶּנִי: (וִ) נְתַמֶּלְבַּ לֵוֹם

GLU 1

erq i £I

לְכֹּוּכֹּנִי אָוּן אַנִיכִּוּן אַטֶּם לְנִיּמְוּלֵם, אֶלָּא "כִּחְרִנִי" בְּבֶם' וְבֶל מַה שֶּהאמֶרוּ יַאֲמִינוּ הַכֹּל שֶמֵאָהִי הוא. ַבֵּנה בֵּיתְּקְּמֵלְ וֹגֹוֹ . וּמַעַמָּה הַפֿל רואִים שֶאֲנִי חָפֵּץ בְּקִמְבִיר ֶאַתְּרַעַתְּקְּמִן. שֶׁלְאַ חִחְּקִיִּם עֲצְחוֹ הָרְעָה:

ַמה הוא קרוֹב לָה: במה הוא קרוֹב לָה: אַּטַ-הַּמֵּג וֹאֵגכֹלִי אַנכַּל 'וֹבֹאַגטַג אוכֿל וֹבְאִיתִי בָּבְעָהָר אַמֶּבוּיִמְאָא בְּבֶלְרְמֶּרִנְוֹתְתְ הַמֶּלְרְּ: (וֹ) בִּי אֵיכְבָה מּטַמֶּבֶׁע בַּעָּן בַּוֹרַבַּעָּבָּעָא בַּאַלְיִג אׁנֹג בֹאגנֹגו וֹכַּטֶב לַנַאָּגב אָע_פַסָּבָּנִם לְפַּׁלְּגִּגְ וְכְאָשׁׁרְ עַבְּבֶּרָ לְפְּבֵנִגְ עַפֶּׁלֶבְ וְמְגָבָנִי אִם_הַּגְ_עַּמֶּבְנִב הָוָד וֹאִם_מָּהָאִנִי, עוֹן וַמּאַמְר לְפְּנֵי הַמֶּלֶב: (ה) וַתּאִמֶּר לְאֶּסְׁמֶּר אֵׁע הֻּגְׁדָׁה נִּוֹּנִיׁד נִעָּׁלִם אֶּסְמֶר עּל־הַנְּהְנְיִים: (ד) וַיִּלְיִשֶׁם הַמֶּלֶדְ בּיצְּלְיגְּי נְאֵעְ בְּטְׁהַהְּבְּעָן אֵּהָוֹר טַהַּר

לְפֹׁדֹּגְ עַּמֶּׁלֶבְ וְעִּפְּׁלְ לְפִׁדֹּגְ עַלְּלָגִוּ וְעַּבְּבַ

בַּעְן: (פּ) (ץ) וַעַּוֹסָב אָסִטֶּר וַעַּוֹבֶּר

וּשֹׁמִם אַסשׁר אָטַבבּבוֹבׁכֹּג הַּגַבַבּנִע

הוא־לֶה: (ב) וַנְּטַר הַמֶּלֶּךְ אָת־טַבַּעְתוֹ

היהודיים [הַיְּהוֹגֵים] וּמֶרְדֶּכַי בָּא

לפְּנֵי הַמֶּּלֶרְ בְּי־הַגִּידָה אָסְתָּר עַה

ְבֵּיִדְ ְקְּרְצֵים. רוּכְבֵּי סוּסִים שָׁצִּנְה לָהֶם לֶרוּץ: ַכְּלְתְּבֵּת. בָּאוֹחִיוֹח שֶׁלָה: Éidh:

אין לֶּהְשִׁיב. אין נְאָה לְהַשִּׁיבוֹ וְלַעֲשׁוֹח בְּחַב הַמֶּלֶךְ. ַרְיִם אַטְרִים "בַּמּוֹב בְּעֵינִיבֶם":

בְּאַם הִשְׁלֵנִים בְּנֵי בְּרַבְּּכִים: בְּיֵל הָרֶצִים בַּסוּסִים רְכְבֶּיִי הָרֶבֶשׁ ניַהְהָּם בְּעַבְּעַת הַמֶּלֶךְ נִיִּשְׁלֵח סְפָּרִים אַאָּר כְּתַב לְאַבֵּּר אָת־הַיְּהוּלִים אַאָּר (י) וַיִּכְתֹּב בְּשִׁם הַמֶּלֶך אַמִּעִוֹרִשׁ וֹאֶגַבּיִּנְגִים כִּכְּתָבָם וֹכִלְשִוֹּלִם: וְמְרִינְהְ כְּכְתְבָּה וְעָם נְעָם כִּלְשׁנְוֹ אָבַע וְעָשְׁרִים וּמִאָּה מְרִינָה מְרִינָה בּמְרִנְוְע אָׁמֶּוֹר ו מִלְּדִּיּ וְעַּרִיכִּיִּשׁ וֹאֵל הָאַמִּשְׁדּרְפְּנִים־וָהַפַּחּוֹתֹ וְשְׂרֵי בְּבֶּלְ אָמֶּרְ אָנְהְ מְרָבְּנִי מְּלְבְּבָּיִ אָּלְתְּיִבְיִּהְיִם סיוָן בִּשְׁלוֹשְׁה וְעָשְׁרִים בּוֹ וַיִּכְּתָּב בְּעֵת־נַהִיא בַּחֹרֲשׁ הַשְּׁלִישִׁי הוּא־חָּדֶשׁ لَفَعُمُوا لِذِي ذَٰكَةُ خَذِرٍ جُعَالِمُمِ فَقُلَا جَذَا ذَٰكُمُ مِنَ ﴿ مَا لَنَظُلَمُ الْمَالِمُ الْمَا בְשֶׁם־הַמֶּלֶךְ וְנַחְתָּוֹם בְּעַבְּעַת הַמֶּלֶךְ בְּטַבְּעָר בַּמְלֵבְ בִּיִרְכְּעָר אָמִירוּלְעָּר כּמוֹר בְּגִינִיכֶם בְּעָשׁם תַּמֶּלֶר וְחָתְּאוּ אַאָּר בּאָביר בְּקּקּל ווּהְנָּהָ לְמָרְבָּבֵי (ע) לַאַטִּׁם כֹּעָׁדֵּוּ עַּלִ-הַיִּּהְרִים אַשֶּׁר־שָׁלַח יָדוֹ ביהודיים [בַּיְּהוּדִים:] לאֹסטֶּר וֹאָעוַ עַּלוּ עַּלרּ עַלְּיִּ וּלַמְּׁבַבְּׁכֹּגְ עַנְּעִינְגָׁגְ עַבְּּעַ בִּגִעַבַעַמָּן דָּעַעַּג בּמֶּלֶּךְ אַּטַאָּוֹרִאַ לְאָסְתָּר הַפַּּלְכָּה לְאֶסְתֶּרְ תַּמֶּלְכָּה אֶת־בֵּיִת הָמֶן צֵרֶר (א) בּלִּנְם פַּנְיִּגְא לַטֶּל פַמֵּלְב אַׁנַהְוֹנְנְהַהְ בֹאַלֹב עוְלַבְעַיֹּנִי (ס)(ו) נַּגְאַלֶּר

erd n

NOUL ħΙ

ְמִבְּתְּלִים. מְמַהְרִים אוֹחָם לַעֲשׁוֹח מְהֵרָה, לְפִּי מִתְנְתִּדִים. מִחְנַּיִּרִים: ַפּּהְשָּׁאָל. אַנְּרֶח מְפּרַש:

ជំពាវ:

כא שֿלְטוּ אָט גֹֹבם' שִּׁבִּיל הַכַּל שִּׁכָא נֹתְשָׁנִי לְשִׁם ּוְשֵׁלְלְלִם ְלְבֵוֹוֹ. פַּאֲשֶׁר וִכְחַב בָּרִאשׁוֹנוֹח וְהֵם בַּבִּוָּה

ַנְעַלְבְיֵלְ בַּנְאָ. מַעְמֵה בוּץ, מַלִּיח הָעָשוּי לְהָחָעַמֵּף: בּבוֹאתונים כְּהַנְּבָּיבַ שֶׁבְא בְּיָה לְנֶים פְּנָאִי, שֶּׁבְיָה לְנָהֶם לְתַּקְּוּים דְצִים

עַכְבֶּי, בַּנְבֶּהֶתְ בַּאֲנַהֲשִׁבְּיָנִים זֹּגְאָנּ הַנְּה לְהַנְּקְם מֵאִיְבֵיהֶם: (יד) הָרְצִּים בְּי־נְפָל פְּחַד־הַיְּהוּדִים עֲלִיהֶם: [הַיְּהוּדִים] עתודים [עַּתִידִים] לַיָּוֹם גַּלְוּי לְכָל־הַעַּמֵּים וְלְהָיות היהודיים לְטִּלְּטֵׁן בַּע בְּכֶּלְ־מֶרִינָה וּמְרִינָה בוּאַ-חָּבְשׁ אַבְר: (יג) פַּהְשָּׁגָּן הַכְּהָב בֹאַגוְאָשׁׁ גַּאָּב גַטָּבָא אָדִים־צָּאָר אָטַׁג בַּכְּגַבְעָנִינִוּע טַשְּׁבִּנִ אָּטַאָוֹגַוָאַ מֹנּ וֹלָמֻגִּם וּמִּלְלֵם לָבֹנְוּ: (גב) בֹּנְנִם אַנו־כָּל־חֵיל עַם וּמְדִינָה הַצְּרֶים אַנָוֹם עּל־נַפְשָׁם לַהַשְּמִיד וְלַהַּרֹּג וּלְאַבֶּר אַמָּגר בְּכָל־עִיר־נְעִיר לְהִקָּהַ לְהַקָּר (יא) אֲשֶׁרֹ נָתַוֹּ הַמֶּׁלֶדְּ לַיָּהוּדֵים ו

מוכ וֹנַבָּים שֹׁתַּשִּׁי בַּאָבֹא שִׁנִינַבִּים שְׁמְחָה וְשְׁשׁוּן לַיְּהוֹדִים מִשְׁהָה וְיִוֹם מׁצום אָמֶּר בַּבַרַבַּמֶּבֶב וֹנַעוּ מַצִּיעַ וּבְבְּלְרְיִמְרִינְּהְה וּמְרִינְה וּבְבְלִרִינְיִה וְמְרִינִּה בְּיִנְתָה אִנְרָה וְשְׁמְתָה וְשְׁה וְיִבֶּר: (יוֹ) שושון צְהַלָּה וְשְׁמֶחָה: (מוֹ) לַיְּהוּדְים גַּרולָה וְתַּכְּרֵיךְ בָּוּץ וְצַרְגָּמֵוֹ וְהַצִּיר מּלַכוּע שִׁבְּלֵע וָשוּר וַעִּּמֶּנֶה זְהָב וּמֹנְבַּׁבַּיִ נֹּאָא וּ מִצְּפָׁדִּי נַמְּבָבַ בֹּלְבַוּתִ ַנְהְּנָה בְּשִׁנְשְׁן הַבִּירֶה; (פֹ) (מו) מְבְהָלִים וּדְחוּפִים בְּדְבָר הַמֶּלֶדְ וְהַזָּת

GLU U ςī הְּמֶלֵר. מְלֵבֵי, הָאִיחִי בְּסָרֵר עוֹלָם אֵלּוּ י' שֶׁבָּחְבוּ שִׁמְנְה עַל יְהוּדְה וִירוּשְׁלִים כְּמוֹ שִׁבְּחוּב בְּסֵבֵר עַוֹּלָם "יִּבְּמַלְכנּת אֲחַשְׁנֵרוֹשׁ בְּחְחַלֵּים". וּמָה הִיא הַשִּׁמְנְהּ לְבַמֵּל הָעוֹלִים מִן הַנּוֹלֶה בִּימִי כֹּנֶדְשׁ, שֶׁהְחְחִילִּוּ

ֶוּעֵשׁיַ קְּמְלְאָכְה. אוֹחָם שֶׁהָיוּ מְמֻנִּים לַעֲשׁוֹח צֶרְכֵי

לנונעלינע. ולונ של מאַט פּפּנָט פּפּנָט מִפּנָט יִפּבָּט וֹפִיטָר פּבָּט וֹפִּנָט יִפְבָּט יִפְּבָּט יִפְּבָּט הַבְּא יַעַטְּקר אַנְטָן שָׁבְּירוּשָׁלִים בָּבָּנָט וְשָׁלְחּי בְּשָׁם הָבְא יַעַטְּקר אַנְטָן שָׁבְּירוּשָׁלִים בָּבְּנָטְן וְשָׁלְחִי בְשָׁם יִבְשָׁהְתְּיִם בֹּלֶבְשׁ יְּטְלְּבְּעִי בְּבָּבְּעָר אַנְטַן שָׁנְּהָרְיִבְּעָר בַּבְּתְּעִי אַנְטַן שָׁנְהָר בְּבְּעָר בְּבְּתְר בְּבָּעְר בְּבָּעְר בְּבְּעָר בְּבְּתְר בְּבָּעְר בְּבָּעְר בְּבָּעְר בְּבָּעְר בְּבָּעְר

(١) נֹאַנו וּ פַֹּנַתְּנִצְּנִיא נֹאַנו וּ בַּלַפָּנוּ בּיְהוּדִים וְאַבֶּר הַמָּשׁ מָאָוֹת אָישׁ: כֹּבְאוֹלֶם: (ו) וּבְשׁוּשִׁן הַבִּינְה בַּבְּינִ וֹנֵינֵר וֹאַלְנֵוֹ נַיְהֹֹאָנִ לַחַלָּאִנִינִם נַיּכִּוּ הַיְּהוּדִים בְּבָלְ־אָּיְרֵיהָם עַפַּת־חֶָרֶב בְּיִר הַאָּיִשׁ מְרְדְּבַלִי הוֹלֵךְ וְגָּדְוֹלִ: (פֹּ) (הֹ) בּמֶבֶׁב וֹאַמְאַנ בובַב בַּכָּל־הַמְּדִינָנת הֹגִינִים: (ג) בּירֹגִירוֹל מָרְדָּבִי בָּבָיית אָת־הַיְּהוּגֻים בְּיִ־נְפָּל פְּחַד־מֶרְהָּבַי וֹתְמֵּגְ עַשִּׁלְאֵכֹּעְ אַמָּגר כַשָּׁלָבׁ עִׁנָּאָאָנם בּמְרִינות וְהָאֲחַשְׁדּרְפְּנִים וְהַפַּחות פּטַבָּם הַּגַבַּגַבַיהַהַּשִּׁנִם: (גַ) וֹכָגַבַהַּנָּג בְּלְנִים נְאִישׁ לְאִרְעָבְלְפְנִיהָם בְּיִרנָפָל בּשֶּׁבִּב אָּטַהִוֹנות כַהַּלָטַ גַּר בַּטִּבַלַהָּגִּ נקהלו היהודים בעריהם בכל־מדינות וְאֶׁלְמָׁוּ עַנְּעוּלֵנִם עַשְׁׁעִ בַּׁתְּלָאֵנִעֶּם: (ב) לשְׁלְוֹט בַּטָּׁם וְנַהַפְּוֹךְ הוֹא אֲשֶׁר בַּנְּוֹם אֲמֶּר שִׁבְּרִוּ אִנְבֵּי הַנְּרִוּדִים בּלֵּגַה בַּבַרַ־בַּמֶּלֶבְ וְדָהָוֹ לְבַּעָּשְׁוֹת אַּבְּר בִּאָלוֹאָה עַּעָם בּוֹ אַאָּר (א) וּבְשְׁנֵים עַּשְׁר חַבְשׁ הוּא-חָבָשׁ

אַמגבלמנאו זּם לוֹם אַנֹלֹגִי גֹּמִנ (מו) וַיְּקְהַלוּ היהודיים [הַיְּהוּדִים] להואו ואט האבע לדגבילו טלו: נגאמר המכור להעשות בו נהנתו בת הַאָּנִע בַּדְּגַיַם וְיִנְלָנִ הַּגַיַם בַּאָן (יד) בְּאֵנְאֵן בְגַּאַנְע בְּזָרָע בַּנְּעָם נְאֵנִע מוֹב יַנְּתָּן גַּם־מְחָר לַיְּהוּדִים צַּשֶּׁר (גץ) וּעַאַמֶּר אֶסְמֵּר אִם־עַּלְּדָּ וֹנֹלְעוֹ לַבּ נִמִּעַ בַּלֹּמִעֹב אָנָג וֹעֹאָמִ: מְנִינְוֹתְ תַּמֶּלְנִי מְתִי הַאָּיִ יִּמִּרִ שְּׁאֵלְתַּוֹּ אַנְתְּ וֹאֵעַ הֹאֹבֶנִע בֹדִגַבַּעַנְע בֹאָאָנַ בָּרְגוּ הַיְּהוּדִים וְאַבֵּר הַמֵּשׁ מֵאָוֹת הַמֶּלְרְּ לְאֶסְתָּרְ הַמַּלְכָּה בְּשִׁישֵׁן הַבִּירָה עַבּירָה לְפְּגֵי הַמְּלֶדְ: (סֹ) (יב) וּיֹאמֶר בהוא בָא מִסְפַּר הַהַרוּגַים בְּשׁוּשָׁן וּבַבּוָּה לָאִ שְּׁלְטִוּ אָת־יַבְרַם: (יא) בַּוֹּים בַּמָן בֶּן־הַמְּנֵהָא צֵרֶר הַיְּהִוּדִים הַנְרֵגוּ ו אָבוֹג וֹאֵט ו נֹוֹעֹא: (ג) הַּמִּבנע בֹּדָג וֹאֹני ו פֹּבֹמָהֻעֹּא וֹאֹני ו אַבּיסָי וֹאַני וֹאַע ו אַנג'וֹא וֹאַע ו אַנג'וֹעא: (מ) וֹאֵע ו אַסְפּּטֹא: (טַ) וֹאָע ו פּוֹבֶּעֹא

פרק מ

91 XOUL

רַבּוֹתִינִּי: רֵלְמַתְּבֶּלְהַלְּלֵי. הִיא הַמְּנִלְּה הַּוֹּאַח בְּמוֹח שָׁהִיאִ: כּלְהָּמְרְבֵּלְהַמְּלָתְאִ. חָשָׁב לְהַמָּם וּלְאַבְּּדָם:

הקלהים. שאינם יושכים בְעָרֵי חומה בָּאַרְבָּעָה עַשְׁר, וּמַקְפָין חומה בָּמ"ו בְשׁוּשִׁן. וָהָקַר זֶה צְרִיךְּ שִׁיְהְיָה מִימוֹת יְהוֹשָׁע בָּן נוּן. בַּרְ דְּרְשׁוּ וְלָמְרוּ

הַּמָּׁר בְּוֹ בְּכִלְ־שְׁנָהְ וְשְׁנָה וְשְׁנָה: (כב) כַּנְמִים אַלָר וְאָת יוֹם־חַמִּשָּׁה עַליקם לקיות עשים את וום צרבעה בּפַּרובָים וְהָרְחוֹקִים: (כֹא) לְקַיֵּם אַאָּר בְּכָל־מְרִינוֹת הַמֶּלֶךְ אַחַשְׁוֹרְוֹשׁ וּיִשְׁלַח סְפָּרִים אָל־כָּל־הַיָּהוּדִים (כ) נּיִּכְּהְּב מֶּרְדָּבַיִּ אָת־הַדְּבְּבֶרִים הָאֵלֶה מַנֶּב נִמְאֵבְנָנַ מַּנְנָע אַנְאַ בְּבֵּאֵבנ: (G) הַּאָר לְחָבָשׁ אַבְּר שִּמְחָהָ נִי נִמְאָהָר וֹנִים בְּעָרֵי הַפְּּרְוּוֹתְ עִשִּׁים אָת וִּם אַרְבָּעָה הַּיְהוּדְים הפרוזים [הַפְּרְזִּים] הַיֹּשְׁבִים אַעָן וִיִם מִאָּמָה וְשִׁמְחַה: (יִם) עַּל־בֶּוֹ עַשֶּׁר בְּוֹ וְנְוֹתַ בַּתַּמְשֶׁה עַשֶּׁר בֹּוֹ וְעַשְׁה ללובלי בשְׁלְשָׁר עַשְׁר בּוֹ וּבְאַבְנָעָר והיהודיים [וְהַיְּהוּדָים] אֲשֶר־בְּשוּשֶׁן וְעְשְׁה אְתוּ וֶוֹם מִשְׁהָּה וְשִׁמְּחָה: (יח) לְנְוֹנְתְ אָנְר וְנְוְתַ בֹּאַרְבָּעָה עַּשְׁר בְּוֹ אָת־יַבְם: (יוֹ) בְּיוֹם־שְׁלְשָׁה עַּשָּׁר וְאַבְעָים אֲבֶרְ וּבְבַּוָּנִי לָאַ שֶּׁלְטִוּ מאָיִביהָם וְהַרֹּגֹ בְּשְׁנְאֵיהָם חַמִּשָּׁה בּמֶבֶבׁ וֹלִבְבֹנִן וֹהֹמֶב הַּגַוּפֹּמִם וֹנְוָם (מו) וּשְׁאֶר הַיְּהוּלִים אֲשֶׁר בִּמְרִינִוֹת מאַנת אַישׁ ובַבּנְּה לָא שֶׁלְחָוּ אָת־יַדְם: לְטְבָּתְ אָבָר הֹטַבְלֵינִ דְּתִּהָּגוֹ תֻּלָתְ

ינבקאה. אָסְהֵר אָל הַמֶּלֶר לְהִחָּהָנָן לוֹ: נֵעלִ-כּן עַלְּכָל-דָבֶרי הָאָגֶרת הוֹאה. וָקְבְּּעוּ הַיָּמִים הָאֵלֶה וּלְכָר וְכְחְּבָה לָדַעַּת דּוֹרוֹת הַבָּאִים: הְאַלֶּר בְּעַלְנָהְבּ. גַּרִים הְעַּתִידִים לְהָהְצָּיִר:

(כח) וְהַיְמִים הָאֵבֶּה נְוְכָּרִים וְנַעֲשִׁים כֹּלְעָבָם וְכִוֹמְזָם בַּלָּגְ-שָׁנָה וְאָּנָה: לְבְּוֹנְת תְּמִּים צָּת שְׁנֵי הַנְּמִים הָצֵּבֶּה וֹהָג כּֿגַ-פַּנֹלְוֹנִים הֹּכִּנִים וֹלַאָּ וֹהֹּכָוָר בּיְהוּדִים ו עַּלִיהָם ו וְעַּל־זַרְעָּם אַגַנִים: (כו) לַנְּמָנִ נִלֶּדֶגַ [נְלַבָּבָנִן בּוֹאַע וּמֶבְיַרְאָּוּ עַּלְ־כָּבְה וּמָה הַגִּיעַ בּפָּוּר עַּלְ־בֶּן עַּלְ־בָּלְרָרָיִ הָאַנֶּרֶת לוֹרְאוּ לַיִּמִים הָאַבֶּה פּוּרִים עַּלִּישָׁם וֹאָעַבּּנְגוּ הַּלַבְעַהֵּא: (כוֹ) הַּלַבַּנָּוֹ הֿגַבנּיננים הֿגַבאָאָן וֹעֹגִּנּ אָעָּן נמוכ עַּטַמּלְטַּוּ בַּלְגַּלֵּב אָמֶּרַ־חַעַּבַּ וּבְבאַה לְפְּנֵי הַמֶּלֶדְ אָמֶר עִם־הַסְפֶּר עוּגע בּצוּנגע לַנַבְּשׁם וּלַאַּבָּנִם: (כב) מַּגַבנִינונות לַאַּבָּנִים וֹנִיפָּיל פּוּר בְּאַלְיִגְיִ אַבְרְ בָּלִרְהַיְּהְיִּרְיִם חַעַּער אָּלְיָהֶם: (כוּ) כִּי הַטֶּׁן בֶּּוֹ־הַמְּנְתָא בֹּהֹאֵוּע נִאָּע אָאָרַבְּעָּרַ מָּבְבָּבֹּרָ (כג) וְקְבֵּלְ הַיְּהִוּדִים אָת אֲשֶׁרְ־הָהֵלִּיּ מַנוְעְ אָּיִשׁ לְרֵעֵּהוּ וּמַמָּנִוֹת לֵאָבִיוֹנִים: אוֹתָם יְמֵי מְשְׁמָה וְשִׁמְחָה וּמִשְׁלְוֹחַ לַאָּמְעַבּ וּמִאְּבָב לַנִּוְם מִוָּד לַגִּאָּנִע וְהַחְבֶּעׁ אֲשֶׁרֹ נֶהְפַּּךְּ לָהָם מִיָּגוֹן אַשֶּׁר־נְּחוּ בָהֶם הַיְּהוּדִים מֵאָוֹיְבֵיהָם

GLZ a LI

ּוֹמֶאַמֶר אֶסְתַר קִים וֹגוֹי. אֶסְתֵר בְּקְשָׁה מֵאָת חַבְּמִי בְּמַן וֹמֶהְ מָבְוֹבַהְ וֹמֶהְ אָסְתַּב: אָע־ֶּכְלַ תֶּלֶלְהַ. מַּקְפוּ שֶׁל נֵס, שֶׁל אַמַשְּׁנֵרוִשׁ וְשֶׁלִ בּנַבְרִים. בְּקָרִיצִּת הַמְּנִבְּה:

iîu: "itċūt töğl": הַבּור לְקָבְעָה וְלְכְּחִב סֵפֶר זֶה עם שְּאָר הַבְּּחוּבִים.

אָגַ_אָבֿת וֹאָאַנִי עִגוּנִינִי (ל) וַיִּשְׁלַח סְפְּרִים אֶל־בָּל־הַיְּהוּדִים (e) אַע אִּצְּרֶת הַפּּוּרִים הַוֹּאַת הַשֶּׁנִית: דְּבְרֵי הַפַּרִים הָאֵלָה וָנְכְּחָב בַּמְפֶּר: וּמְּנֹבְינֹרְ בּיִּנִינִרְ אֵעַבַכֹּלְבַעַּמֵּל לְלַבֶּּם וֹזַהְּלַעָּם: (עָד) וּמִאָּעָּר אָסְעָּר לַבָּם וַשׁכִּשְׁרַ אָּסְשֶׁר בּשִּּלְכָּבִּי בַּע־אָבִיתָוֹיִל עַל־וַפְּעָשׁם וְעַל־זַרְעָּבַ דִּבְרָיִ הַצִּמְוָע נְוֹכְּנִנִם עַאַגַּמָנְנָ מִנְּנִגְמִי: (סִ) (כמ) הַאָּבֶּר לָאִ יְעַּבְרוּ מִהָּוֹדְ הַיְּהוּדִים עוונה (לא) לְקַנֶּם אַת־יָּמֶי הַפַּּרִים הָאֵּלֶּה בְּבֶלְ־דְּוֹרְ נְלְוֹרְ מִשְׁפְּּחָהְ וּמִשְׁפְּחָה עַלְכָוּת אֲחַשְׁוֹרְוֹעִׁ דְּבָרֵי שְׁלְוֹם נָאֵמֶת:

בּוֹבוּגִי וֹאָסְעָּׁר בּמּלְכָּב וֹכַאָּאָוֹר לוּטָּוּ בּוֹמִנְיִם כּאַמִּן טַנְם הַּצְיִנְם מָנִנִיבׁ

18 XQUL

במל מחלמודו:

בַּלְנָאַבִים כַּעוּכָנִם הַּלְבַקְפָּׁרְ צַּבְּרֵנִ לְכָּלְבַוּבֹתְנִי אַנִגלַע מָּנְדְּבָּׁג אַּמָּגנ צִּבְּלְוִ פַּמֶּלְנִּ אָנוֹגו בִּנַתִּ מִנְכַ לְתַּפְּוִ וֹנִדֶּנִ חָּלְוִם لْحُرِـمَّةُ مَنْ فَا فَا بَيْتُ بَيْنَ بَا فَلْ مِنْ لَا كُلَا مُلَابًا لِمُ لَا يُعْلَىٰ فَا لِمُ الْفَائِينِ ן] עַּסְ עַּלְרַהְּלֶּגְיִ הְאָבֶרְ הַבְּיִם: (ב) ו עַרְבָּבֶרִ הַיִּהְיִנְיִ מְאֲנִיִּן לַמֶּלֶבִּ

(א) וֹגֹּמִיםְ עַפְּׁלֵב אַשַּתְרַתְּ אַנְאַנְלָב אַשַּתְרָתְּ אַנְאָנְנְנָתְּתְ עַנְּעָנִם לְעָּלֶכְי, עָּנִי, וּפָּנָס: (ץ) כָּי

حددا د

GLU , 6 I

משנה מגילה

erd x

- (א) מגילה נקראת באחד עשר בשנים עשר. בשלשה עשר. בארבעה עשר. בחמשה עשר. לא פחות ולא יותר. כרכין המוקפין חומה מימות יהושע בן נון. קורין בחמשה עשר. כפרים ועיירות גדולות. קורין בארבעה עשר. אלא שהכפרים מקדימין ליום הכניסה:
- (1) The Megillah is read on the eleventh, the twelfth, the thirteenth, the fourteenth, and the fifteenth [of Adar], never earlier and never later. Cities which have been walled since the days of Joshua ben Nun read on the fifteenth; villages and large towns read on the fourteenth, Except that villages move the reading up to the day of gathering.
- (ב) כיצד. חל להיות יום ארבעה עשר בשני. כפרים ועיירות גדולות קורין בו ביום. ומוקפות חומה למחר. חל להיות בשלישי או ברביעי כפרים מקדימין ליום הכניסה. ועיירות גדולות קורין בו ביום. ומוקפות חומה למחר. חל להיות בחמישי. כפרים ועיירות גדולות קורין בו ביום. ומוקפות חומה למחר. חל להיות ערב שבת. כפרים מקדימין ליום הכניסה. ועיירות גדולות ומוקפות חומה קורין בו ביום. חל להיות בשבת. כפרים ועיירות גדולות מקדימין וקורין ליום הכניסה. ומוקפות חומה למחר. חל להיות אחר השבת כפרים מקדימין ליום הכניסה. ועיירות גדולות קורין בו ביום. ומוקפות חומה למחר:
- (2) How so? If the fourteenth [of Adar] falls on Monday, the villages and large towns read on that day and the walled places on the next day. If it falls on Tuesday or on Wednesday, the villages move the reading up to the on that day, and the walled places on the next day. If it falls on Thursday, the villages and large towns read on that day and the walled places on the next day. If it falls on Friday, the villages move the reading up to the day of gathering and the large towns and walled places read on that day. If it falls on Shabbat, the villages and large towns move the reading up to the day of gathering, and the walled places read on that day. If it falls on Sunday, the villages and large towns move the reading up to the day of gathering, the villages move the reading up to the day of gathering, the large towns read on that day, and reading up to the day of gathering, the large towns read on that day, and

the walled cities on the day following.

- (ג) איזו היא עיר גדולה כל שיש בה עשרה במלנים. פחוח מכאן הרי זה כפר. באלו אמרו מקדימין ולא מאחרין. אבל זמן עצי כהנים. ותשעה באב. הגיגה. והקהל. מאחרין ולא מקדימין. אף על פי שאמרו מקדימין ולא מאחרין. מוחרין בהספד ובחעניות ומחנות לאביונים. אמר רבי יהודה אימתי מקום שנכנסין בשני ובחמישי. אבל מקום שאין נכנסין לא בשני ולא בחמישי. אין קורין אותה אלא בזמנה:
- (3) What is considered a large town? One which has in it ten idle men. One that has fewer is considered a village. In respect of these they said that they should be moved up but not postponed. But with regard to the and assembling the people they postpone [until after Shabbat] and they do not move them up. Although they said that they should be moved up but not postponed, it is permissible to mourn, to fast, and to distribute gifts to the poor [on these earlier days]. Rabbi Judah said: When is this so? In a place where people gather on Mondays and Thursdays, but in places where people do not gather on Mondays and Thursdays, the Megillah is read only on its proper day.
- (ד) קראו את המגילה באדר הראשון. ונתעברה השנה. קורין אותה באדר שני. אין בין אדר הראשון. לאדר השני. אלא קריאת המגילה ומתנות לאביונים:
- (4) If they read the Megillah during the first Adar and the year was intercalated (a month was added), it is read again in the second Adar. There is no difference between the first Adar and the second Adar except the reading of the Megillah and the giving of gifts to the poor.
- (ה) אין בין יום טוב לשבת. אלא אוכל נפש בלבד. אין בין שבת ליום הכפורים. אלא שזה זדונו בידי אדם. וזה זדונו בכרת:
- (5) There is no difference between Shabbat and Yom Tov except the preparation of food. There is no difference between Shabbat and Yom HaKippurim except that the deliberate violation of the one is punished by a human court and the deliberate violation of the other by karet.

- (ו) אין בין המודר הנאה מחבירו למודר ממנו מאכל. אלא דריסת הרגל. וכלים שאין עושיןבהן אוכל נפש. אין בין נדרים לנדבות. אלא שהנדרים חייב באחריותן. ונדבות. אינו חייבבאחריותן:
- (6) There is no difference between one who is prohibited by vow from [benefiting from] his food, except in the matter of setting foot [on his property] and of vessels which are not used for [preparing] food. There is no difference between vowed offerings and freewill-offerings except that he is responsible for vowed offering but not responsible for freewill-offerings.
- (1) אין בין זב הרואה שתי ראיות. לרואה שלש. אלא קרבן. אין בין מצורע מוסגר למצורע מוחלט. אלא פריעה ופרימה. אין בין מהור מתוך הסגר. למהור מתוך החלט. אלא תגלחת וצפרים:
- (7) There is no difference between a zav who sees [genital discharge] twice and one who sees three, except the sacrifice. There is no difference between a metzora who is under observation and one declared to be a definite metzora except the disheveling of hair and tearing the clothes. There is no difference between a metzora who has been declared clean after being under observation and one who has been declared clean after baving been a definite metzorah except shaving and [sacrificing] the birds.
- (ח) אין בין ספרים לחפילין ומזוזות. אלא שהספרים נכתבין בכל לשון. ותפילין ומזוזות אינן נכתבות אלא אשורית. רבן שמעון בן גמליאל אומר. אף בספרים לא התירו שיכתבו אלא יונית:
- (8) There is no difference between scrolls [of the Tanakh] and tefillin and mezuzahs except that scrolls may be written in any language whereas tefillin and mezuzahs may be written only in Assyrian. Rabban Shimon ben Gamaliel says that scrolls [of the Tanakh] were permitted [by the

sages] to be written only in Greek.

- (ט) אין בין כהן משוח בשמן המשחה. למרובה בגדים. אלא פר הבא על כל המצוח. איןבין כהן משמש לכהן שעבר. אלא פר יום הכפורים ועשירית האיפה:
- (9) There is no difference between a priest anointed with the oil of anointment and one who [only] wears the additional garments except for the bull which is offered for the [unwitting transgression of] any of the commandments. There is no difference between a serving [high] priest and one whose time has passed except the bull of Yom HaKippurim and the tenth of the ephah.
- (י) אין בין במה גדולה לבמה קטנה. אלא פסחים. זה הכלל כל שהוא נידר ונידב. קרב בבמה. וכל שאינו לא נידר ולא נידב. אינו קרב בבמה:
- (10) There is no difference between a great altar and a small altar except for the pesach offering. This is the general principle: any animal which as a vow-offering or a freewill offering may be brought on a [small] altar, any animal which is not the object of a vow or a freewill-offering may not be brought on a [small] altar.
- (יא) אין בין שילה לירושלם. אלא שבשילה אוכלים קדשים קלים. ומעשר שני. בכל הרואה. ובירושלים לפנים מן החומה. וכאן וכאן קדשי קדשים נאכלים לפנים מן הקלעים. קדושת שילה יש אחריה היתר. וקדושת ירושלים אין אחריה היתר:
- (11) There is no difference between Shiloh and Jerusalem except that in Shiloh sacrifices of lesser sanctity and second tithe could be eaten anywhere within sight [of the town], whereas in Jerusalem [they had to be eaten] within the walls. In both places the most holy sacrifices were eaten within the curtains. After the sanctification of Shiloh there is permission [for altars], but after the sanctification of Jerusalem there is

no such permission.

ברטנורא על משנה מגילה

בירושלמי דסעודת פורים שחל להיות בשבת מאחרין ולא מקדימין. ולכ"ע אין עושים ביום י"ד שבו קורין את המגילה, ואית דאמרי דמאחרין אותה לאחר השבת. והכי משמע ושואלין ודורשין בהלכות פורים כל אותה שבת. וסעודת פורים אית דאמרי דעברי לה להיות בשבת, מ"מ אין קורין ויבא עמלק אלא בשבת שהוא יום מ"ו, ומפטירים פקרתי, הוה ליה י"ו, ואמר קרא ולא יעבור. ואע"פ שבני הכרכים קורין המגילה בי"ר כשחל מ"ו גזירה שמא יטלנה בידו ויעבירנה ד' אמות ברשות הרבים, ואם יאחרנה עד אחד בשבת חל להיות. י"ר. בע"ש. עיירות ומוקפין קורין בו ביום, שאין קריאת מגילה בשבת, מגילה נקראת באחד עשר בשנים עשר. פעמים בזה ופעמים בזה כרמפרש ואזיל:

עשרה בטלנין. של ביח הכנסח, שבמלים ממלאכחן ונוונים משל צבור כדי להיוח מצויין אועני במזבנו:

ראשון לארבעה עשר וחמשה עשר של אדר שני, אלא מקרא מגילה ומתנות לאביונים, אין בין אדר ראשון לאדר שני וכוי הכי קאמר אין בין ארבעה עשר וחמשה עשר של אדר תמיד בשעת התפילה בבהכ"נ:

אין בין המודר הנאה. אין מודר הנאה חמור ממודר מאכל אלא דריסת הרגל, שמודר אע"פ שאינם צורך אוכל נפש, כגון משילין פירוח דרך ארובה ביו"ם, אבל לא בשבח: הוחרה נמי שלא לצורך אכילה. ואיכא נמי מילי אחרינא שאסורים בשבת ומותרים ביו"ם נפש. ואין כן הלכה אלא כדברי בית הלל דאמרי מתוך שהותרה הוצאה לצורך אכילה מוציאין את הקטן ולא את הלולב ולא את הס"ת לרשות הרבים כיון שאין בהם צורך אוכל אין בין יו"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד. מחניחין ב"ש היא [ביצה יב.] דאמרי אין הא לענין הספר ומענית זה וזה שוין:

שהי ראיוה. בין ביום א' בין בשני ימים רצופים. וכן ג' ראיוה בין ביום א' בין בג' ימים הנאה אסור לו ליכנס בתוך שלו ומודר מאכל מותר:

באופים, או ב' ביום א' וא' למחר:

בנוב ווכמו!:

אין בין במה גדולה. בשעת היתר הבמות מיירי. במה גרולה היא במת צבור שהיתה צלוחית של שמן המשחה בימיו, ולא היו כהנים גרולים אלא בלבישת הבגרים בלבר: למרובה בבגדים. כהנים ששמשו בביח שני, ואף בביח ראשון מן יאשיהו ואילך שנגווה נכתבין בכל לשון. בכחב של כל אומה ובלשון של כל אומה:

בכל הרואה. בכל מקום שיכול לראות משם את שילה:

פגל ד

- (א) הקורא את המגילה למפרע לא יצא. קראה על פה. קראה תרגום. בכל לשון. לא יצא. אבל קורין אותה ללועזות בלעז. והלועז ששמע אשורית יצא:
- (1) If one reads the Megillah out of order, he has not fulfilled his obligation. If he reads it by heart, if he reads it in a translation [targum], or in any other language, he has not fulfilled his obligation. But they may read it to those who do not understand Hebrew in a language other than Hebrew. One who doesn't understand Hebrew who heard it in Assyrian [Hebrew], has fulfilled his obligation.
- (ב) קראה סירוגין ומתומנם יצא. היה כוחבה. דורשה ומגיהה. אם כיון לבו יצא. ואם לאולא יצא. היתה כתובה בסם. ובסיקרא. ובקומוס ובקוקותום. על הנייר. ועל הדפתרא. לאיצא. עד שתהא כתובה אשורית על הספר ובדיוו:
- (2) If one reads it with breaks, or naps [in between readings], he has fulfilled his obligation. If he was copying it, explaining it or correcting [a scroll of Esther], if he directed his heart, he has fulfilled his obligation, but if not, he has not fulfilled his obligation. If it was written with arsenic, with red chalk, with gum or with sulfate of copper, or on paper or on scratch paper, he has not fulfilled his obligation, unless it is written in Assyrian on parchment and in ink.
- (ג) בן עיר שהלך לכרך. ובן כרך שהלך לעיר. אם עתיד לחזור למקומו. קורא כמקומו. ואם לאו קורא עמהן. ומהיכן קורא אדם את המגילה ויוצא בה ידי חובתו. רבי מאיר אומר כולה. רבי יהודה אומר מאיש יהודי. רבי יוסי אומר מאחר הדברים האלה:
- (3) A resident of a town who has gone to a walled city or a resident of a walled city who has gone to a town, if he is to return to his own place he reads according to the rule of his own place, and if not reads with them. From where does a man read the Megillah and thereby fulfill his obligation? Rabbi Meir says: all of it. Rabbi Judah says: from "There was a Jew" (Esther 2:5). Rabbi Yose says: from "After these things"

(Esther 3:1).

- (ד) הכל כשרין לקרות את המגילה חוץ מחרש שוטה וקטן. רבי יהודה מכשיר בקטן. איןקורין את המגילה. ולא מלין. ולא טובלין. ולא מזין. וכן שומרת יום כנגד יום לא תטבולעד שתוץ החמה וכולן שעשו משעלה עמוד השחר. כשר:
- (4) All are qualified to read the Megillah except a deaf person, an idiot and a minor. Rabbi Judah qualifies a minor. They do not read the Megillah, nor circumcise, nor go to the mikveh, nor sprinkling [purificatory waters], and similarly a woman keeping day for day should not take a ritual bath until the sun has risen. But if any of these things is done after dawn, it is valid.
- (ה) כל היום כשר לקריאת המגילה. ולקריאת ההלל. ולתקיעת שופר. ולנטילת לולב.ולתפלת המוספין. ולמוספין. ולוידוי הפרים. ולוידוי המעשר. ולוידוי יום הכפורים.לסמיכה. לשחיטה. לתנופה. להגשה. לקמיצה. ולהקטרה. למליקה. ולקבלה. ולהזייה.ולהשקיית סוטה. ולעריפת העגלה. ולטהרת המצורע.
- (5) The whole day is a valid time for reading the Megillah; reciting Hallel; for the blowing of the shofar; for taking up the lulay; for the Musaf prayer; for Musaf sacrifices; for confession over the oxen; for the confession over the tithe; for the confession of sins on Yom HaKippurim; for laying on of hands; for slaughtering [the sacrifices]; for waving [them]; for bringing near [the vessel with the minhah-offering off [the head of a bird-bringing near [the vessel with the minhah-offering off [the head of a bird-bringing]; for receiving it on the fire; for pinching off [the head of a bird-offering]; for receiving the blood [in a vessel]; for sprinkling [the blood on the altar]; for making the sotah drink [the bitter waters]; for breaking the neck of the heifer; and for purifying the metzora.
- (ו) כל הלילה כשר לקצירת העומר. ולהקטר חלבים ואיברים. זה הכלל. דבר שמצותו ביום. כשר כל היום. דבר שמצותו בלילה. כשר כל הלילה:
- (6) The whole night is valid for reaping the Omer and for burning fat

and limbs [on the altar]. This is the general principle: any matter whose commandment is during the day, is valid all day and any matter whose commandment is at night is valid all night.

ברטנורא על משנה מגילה

הקורא את המגלה למפרע לא יצא. דכתיב (אסתר מ':כ"ח) והימים האלה נוכרים ונעשים, מה עשיית הימים א"א למפרע, רא"א שיהא חמשה עשר קודם ארבעה עשר, אף זכירה .

שהיא קריאח המגילה, למפרע לא: סירוגין. שקרא מעט ושהא, וחזר וקרא מעט ושהא, אפילו שהא יותר מכרי לגמור את

כולה, יצא:

בן עיר. שומנו בי"ד:

שהביאום עליו:

הכל כשרים לקרות את המגילה. הכל לאחויי נשים:

ולוידוי הפרים. פר כהן משיח, ופר העלם דבר של צבור, שמתודים עליהם חמאם

ולהקטר הלבים ואברים. מוחרי חמיר של בין הערבים, רכתיב בהו (ויקרא ו':ב') היא העולה על מוקרה על המובח כל הלילה:

GLY X

(א) בני העיר שמכרו רחובה של עיר לוקחין בדמיו בית הכנסת. בית הכנסת לוקחין תיבה. תיבה לוקחין מטפחות. מטפחות לוקחין ספרים. ספרים לוקחים תורה. אבל אם מכרו תורה לא יקחו ספרים. ספרים לא יקחו מטפחות. מטפחות לא יקחו תיבה. תיבה לא יקחו בית הכנסת. בית הכנסת לא יקחו את הרחוב. וכן במותריהן. אין מוכרין את של רבים ליחיד. מפני שמורידין אותו מקדושתו. דברי רבי יהודה. אמרו לו אם כן אף לא מעיר גדולה לעיר קטנה:

(1) Townspeople who sold the town square, they may buy with the proceeds a synagogue. [If they sold] a synagogue, they may buy covers [for scrolls]. [If they sold] covers, they may buy covers [for scrolls]. [If they sold] covers, they may buy scrolls [of the Tanakh]. [If they sold] scrolls

they may buy a Torah. But if they sold a Torah they may not buy with the proceeds scrolls [of the Tanakh]. If [they sold] scrolls they may not buy as synagogue. If [they sold] a synagogue they may not buy a town square. The same applies to any money left over. They may not buy a town square. The same applies to any money left over. They may not sell [something] belonging to a community because this lowers its sanctity, the words of Rabbi Yehuda. They said to him: if so, it should not be allowed to sell from a larger town to a smaller one.

- (ב) אין מוכרין בית הכנסת אלא על תנאי. שאם ירצו יחזירוהו. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים מוכרים אותו ממכר עולם. חוץ מארבעה דברים למרחץ. ולבורסקי. ולטבילה. ולבית המים. רבי יהודה אומר מוכרין אותו לשם חצר והלוקח מה שירצה יעשה:
- (2) They may not sell a synagogue except with the stipulation that it may be bought back whenever they want, the words of Rabbi Meir. But the sages say: they may sell it in perpetuity, except for four purposes for it to become one of four things: a bathhouse, a tannery, a ritual bath, or a urinal. Rabbi Judah says: they may sell it to be a courtyard, and the purchaser may do what he likes with it.
- (ג) ועוד אמר רבי יהודה בית הכנסת שחרב אין מספירין בתוכו. ואין מפשילין בתוכו חבלים. ואין פורשין לתוכו מצודות. ואין שוטחין על גגו פירות. ואין עושין אותו קפנדריא ענאמר (ויקרא כו, לא) והשימותי את מקדשיכם. קדושתן אף כשהן שוממין. עלו בו עשבים לא יתלוש. מפני עגמת נפש:
- (3) Rabbi Judah said further: a synagogue that has fallen into ruins, they may not eulogize in it, nor twist ropes, nor to spread nets [to trap animals], nor to lay out produce on its roof [to dry], nor to use it as a short cut, as it says, "And I will desolate your holy places" (Leviticus 26:3 their holiness remains even when they are desolate. If grass comes up in it, it should not be plucked, [in order to elicit] melancholy.

- (ד) ראש חדש אדר שחל להיות בשבת. קורין בפרשת שקלים. חל להיות בתוך השבת. מקדימין לשעבר. ומפסיקין לשבת אחרת. בשניה זכור. בשלישית פרה אדומה. ברביעית החדש הזה לכם. בחמישית חוזרין לכסדרן. לכל מפסיקין. בראשי חדשים. בחנוכה. ובפורים. בתעניות ובמעמדות. וביום הכפורים:
- (4) If Rosh Hodesh Adar falls on Shabbat the portion of shekalim is read on that day]. If it falls in the middle of the week, it is read on the Shabbat before, and on the next Shabbat there is a break. On the second [of the special Shabbatot] they read "Zakhor;" On the third the portion of the regular order is resumed. They interrupt [the regular order] for anything: for Rosh Hodesh, for Hanukkah, for Purim, for fasts, for Ma'amadot, and for Yom Hakippurim.
- (ה) בפסח קורין בפרשת מועדות של תורת כהנים. בעצרת שבעה שבועות. בראש השנה. בחדש השביעי באחד לחדש. ביום הכפורים אחרי מות. ביום טוב הראשון של חג. קורין בפרשת מועדות שבתורת כהנים. ובשאר כל ימות החג. בקרבנות החג:
- (5) On Pesah we read from the portion of the festivals in Leviticus (Torat Kohanim) (Leviticus 23:4). On Shavuot, "Seven weeks" (Deuteronomy 16:9). On Rosh Hashanah "On the seventh day on the first of the month" (Leviticus 23:2. On Yom Hakippurim, "After the death" (Leviticus. On the first day of the Festival [of Sukkot] they read from the portion of the festivals in Leviticus, and on the other days of the Festival [of Sukkot] the [sections] on the offerings of the Festival.
- (ו) בחנוכה בנשיאים. בפורים ויבא עמלק. בראשי חדשים. ובראשי חדשיכם. במעמדות. במעשה בראשית. בתעניות. ברכות וקללות. אין מפסיקין בקללות. אלא אחד קורא את כולן. בשני ובחמישי ובשבת במנחה קורין כסדרן. ואין עולין להם מן החשבון. שנאמר (ויקרא כג, מד) וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל. מצותן שיהו קורין כל אחד ואחד בזמנו:
- (6) On Hanukkah they read the section of the princes (Numbers. On

in its appropriate time.

Purim, "And Amalek came" (Exodus 17:8). On Rosh Hodesh, "And on the first of your months" (Numbers 28:11). On Maamadot, the account of the creation (Genesis 1:1-2:3). On fast days, the blessings and curses (Leviticus 26:3 ff and Deuteronomy. They do not interrupt while reading the curses, but rather one reads them all. On Monday and Thursday and on Shabbat at minhah they read according to the regular order and this does not count as part of the reading [for the succeeding Shabbat]. As it says, "And Moshe declared to the children of Israel the appointed seasons of the Lord" (Leviticus 23:44) it is their mitzvah that each should be read

ברטנורא על משנה מגילה

בני *העיר.* רחובה של עיר. יש בה קרושה, שמתפללין בה בתעניות. וחכמים פליגי על סתם מתניתין ואמרי רחובה של עיר אין בה משום קרושה, הואיל ואין מתפללין בה אלא

באקראי בעלמא. והלכה כחכמים: אלא על תנאי. ואפילו משל רבים לרבים אסור למכור מכירה חלומה, דדרך בזיון הוא,

כלומר אינו בעינינו כלום. ואין הלכה כר"מ: לאיך מפשיליך. גודלים ופותלים. וה"ה לכל שאר מלאכות, אלא שהפשלת חבלים צריך

מקום רחב ידים, ובהכ"ג בית גדול הוא וראוי לכך והוי אורחיה: קורין פרשת שקלים. כי חשא, להודיע שיביאו שקליהם באדר, כדי שיקריבו בא' בניסן

בפרשת מועדות שבתורת כהנים. שור או כשב או עז. וביומא קמא מיירי. והאידוא נהוג עלמא שקורין ביום ראשון משכו וקחו לכם, ומפמירין בפסח גלגל. בשני שור או כשב, ומפמירין בפסח יאשיהו. בשלישי קרש לי כל בכור. ברביעי אם כסף חלוה. בחמישי פסל לך. בששי ויעשו בני ישראל את הפסח במועדו. בשביעי שירת הים, ומפמירין וידבר דוד. בח' שהוא יו"ט אחרון של גליות קורין כל הבכור, ומפמירין עוד היום בנוב לעמוד. בעצרת, ביו"ט ראשון, בחורש השלישי, ומפמירין במרכבה של יחוקאל. ביו"ט שני של גליות קורין כל הבכור, ומפמירין בחבקוק. בראש השנה וה' פקר את שרה, דבר"ה נפקרה עריות קורין במוחה שגם היא נפקרה בר"ה. ביו"ט שני בעקידה, ומפמירין הבן יקיר לי אפרים. ביוה"כ שחרית קורין באחרי מות, ומפמירין כה אמר רם ונשא. במנחה קורין

בעריות, ומפטירין ביונה. בשני ימים מובים של חג קורין שור או כשב או עז ומפטירין

בקרבנות החג, כיצר, יום ג' שהוא יום ראשון של חוה"מ, כהן קורא וביום השני, לוי קורא וביום השלישי, ישראל קורא וביום הרביעי, והרביעי חוזר וקורא וביום השני וביום השלישי. וביום הד' כהן קורא וביום השלישי, לוי קורא וביום הרביעי, ישראל קורא וביום החמישי, והרביעי חוזר וקורא וביום השלישי וביום הרביעי. וכן כולם. ביו"ם אחרון של חג, כל הבכור, ומפמירין זיהי ככלות שלמה. ולמחר קורין וואת הברכה, ומפמירין זיהי אחרי מות משה. ושבת שחל להיות בחולו של מועד, בין בפטח בין בטוכות, קורין ראה אתה אומר אלי. ומפמירין, בפטח, העצמות היבשות. ובטוכות ביום בא גוג. שמטורת

בירינו רתחיית המתים עתירה להיות בפסח, ומלחמות גוג ומגוג בסוכות: במעמדות במעשה בראשית. שבשביל הקרבנות נתקיימו שמים וארץ. וסדר קריאתן מפורש במסכת תענית בפרק אחרון:

GLY T

(א) הקורא את המגילה. עומד. ויושב. קראה אחד. קראה שנים יצאו. מקום שנהגו לברך יברך. ושלא לברך לא יברך. בשני ובחמישי ובשבת במנחה קורין שלשה. אין פוחתין ואין מוסיפין עליהן. ואין מפטירין בנביא. הפותח והחותם בתורה. מברך לפניה. ולאחריה:

(1) He who reads the Megillah may either stand or sit. Whether one read it or two read it [together] they [those listening] have fulfilled their obligation. In places where it is the custom to say a blessing, they say the blessing, and where it is not the custom they do not say the blessing. On Mondays and Thursdays and on Shabbat at minhah, three read from the torah, they do not add [to this number] nor decrease [from it], nor do they conclude with [a haftarah] from the Prophets. The one who begins the Torah reading and the one who concludes the Torah reading blesses

(ב) בראשי החדשים. ובחולו של מועד. קורין ארבעה. אין פוחתין מהן. ואין מוסיפין עליהן. ואין מפטירין בנביא. הפותח והחותם בתורה מברך. לפניה. ולאחריה. זה הכלל.כל שיש בו מוסף ואינו יום טוב. קורין ארבעה. ביום טוב חמשה. ביום הכפורים ששה.

before it and after it.

פרק ד צֿצֿ

בשבת שבעה. אין פוחתין מהן. אבל מוסיפין עליהן. ומפטירין בנביא. הפותח והחותם בתורה. מברך לפניה ולאחריה:

- (2) On Rosh Hodesh and on the intermediate days of festivals four read. They do not add [to this number] nor decrease [from it], nor do they conclude with [a haftarah] from the Prophets. The one who begins the Torah reading and the one who concludes the Torah reading blesses before it and after it. This is the general rule: on any day which has a musaf and is not a festival four read. On a festival five. On Yom Hakippurim six. On Shabbat seven; they may not decrease [from this number] but they may add [to it], and they conclude with [a haftarah] from the Prophets. The one who begins the Torah reading and the one who concludes the Torah reading blesses before it and after it.
- (ג) אין פורסין את שמע. ואין עוברין לפני החיבה. ואין נושאין את כפיהם. ואין קורין בתורה. ואין מפטירין בנביא. ואין עושין מעמד ומושב. ואין אומרים ברכת אבלים ותנחומי אבלים. וברכת חתנים. ואין מזמנין בשם. פחות מעשרה. ובקרקעות תשעה וכהן ואדם כיוצא בהן:
- (3) They do not recite the Shema responsively, And they do not pass before the ark; And they [the priests] do not lift up their hands; And they do not read the Torah [publicly]; And they do not anake stops [at funeral] processions; from the prophets; And they do not make stops [at funeral] processions; And they do not say the blessing for mourners, or the comfort of mourners, or the blessing of bridegrooms; And they do not mention God's name in the invitation [to say Birkat Hamazon]; Except in the presence of ten. [For redeeming sanctified] land nine and a priest [are sufficient], and similarly with human beings.
- (ד) הקורא בתורה לא יפחות משלשה פסוקים. לא יקרא למתורגמן יותר מפסוק אחד.ובנביא שלשה. היו שלשתן שלש פרשיות. קורין אחד אחד. מדלגין בנביא. ואין מדלגין בתורה. ועד כמה הוא מדלג. עד כדי שלא יפסוק המתורגמן:

(4) One who reads the Torah [in public] may not read less than three verses. And he should not read to the translator more than one verse [at a time], but [if reading from the book of a] prophet [he may read to him] three at a time. If the three verses constitute three separate paragraphs, he must read them [to the translator] one by one. They may skip [from place to place] in a prophet but not in the Torah. How far may he skip [in the prophet]? [Only] so far that the translator will not have stopped [before he finds his place].

- (ה) המפטיר בנביא הוא פורס על שמע. והוא עובר לפני התיבה. והוא נושא את כפיו. ואם היה קטן. אביו או רבו עוברין על ידו:
- (5) The one who concludes with the haftarah also leads the responsive reading of the Shema and he passes before the ark and he lifts up his hands. If he is a child, his father or his teacher passes before the ark in his place.
- (ו) קטן קורא בחורה ומחרגם. אבל אינו פורס על שמע. ואינו עובר לפני החיבה. ואינו נושא את כפיו. פוחח פורס את שמע ומתרגם. אבל אינו קורא בחורה. ואינו עובר לפני החיבה. ואינו נושא את כפיו. סומא פורס את שמע ומתרגם. רבי יהודה אומר כל שלא ראה מאורות מימיו. אינו פורס על שמע:
- (6) A child may read in the Torah and translate, but he may not pass before the ark or lift up his hands. A person in rags may lead the responsive reading of the Shema and translate, but he may not read in the Torah, pass before the ark, or lift up his hands. A blind man may lead the responsive reading of the Shema and translate. Rabbi Judah says: one who has never seen the light from his birth may not lead the responsive reading of the
- (ז) כהן שיש בידיו מומין. לא ישא את כפיו. רבי יהודה אומר אף מי שהיו ידיו צבועות אסטיס. ופואה. לא ישא את כפיו. מפני שהעם מסתכלין בו:

Shema.

(7) A priest whose hands are deformed should not lift up his hands [to say the priestly blessing]. Rabbi Judah says: also one whose hands are colored with woad or madder should not lift up his hands, because [this makes] the congregation look at him.

- (ח) האומר איני עובר לפני החיבה בצבועין אף בלבנים לא יעבור. בסנדל איני עובר. אףיחף לא יעבור. העישה תפלחו עגולה. סכנה ואין בה מצוה. נחנה על מצחו. או על פס ידו.הרי זו דרך המינוח. ציפן זהב ונחנה על בית אונקלי שלו. הרי זו דרך החיצונים:
- (8) If one says, "I will not pass before the ark in colored clothes," even in white clothes he may not pass before it. [If one says], "I will not pass before it in shoes," even barefoot he may not pass before it. One who makes his tefillin [for the head] round, it is dangerous and has no religious value. If he put them on his forehead or on the palm of his hand, behold this is the way of heresy. If he overlaid them with gold or put [the one for the hand] on his sleeve, behold this is the manner of the outsiders.
- (ט) האומר יברכוך טובים. הרי זו זרך המינות. על קן צפור יגיעו רחמיך ועל טוב יזכרשמך. מודים. מעתקין אותו. המכנה בעריות. משתקין אותו. האומר מזרעך לאתתן להעביר למולך (ויקרא יח, כא). ומזרעך לא תתן לאעברא בארמיותא. משתקין אותובנזיפה:
- (9) If one says "May the good bless you," this is the way of heresy. [If one says], "May Your mercy reach the nest of a bird," "May Your name be mentioned for the good," "We give thanks, we give thanks," they silence him. One who uses euphemisms in the portion dealing with forbidden marriages, he is silenced. If he says, [instead of] "And you shall not give any of your seed to be passed to Moloch," (Leviticus 18:21) "You shall not give [your seed] to pass to a Gentile woman," he silenced with a rebuke.
- (י) מעשה ראובן נקרא ולא מיחרגם. מעשה חמר נקרא ומיחרגם. מעשה עגל הראשון

נקרא ומיתרגם. והשני נקרא ולא מיתרגם. ברכת כהנים. מעשה דוד ואמנון. לא נקראין ולא מיתרגמין. אין מפטירין במרכבה. ורבי יהודה מתיר. רבי אליעזר אומר. אין מפטירין בהודע את ירושלים:

(10) The incident of Reuven is read but not translated. The story of Tamar is read and translated. The first part of the incident of the golden calf is both read and translated, but the second is read but not translated. The blessing of the priests, the stories of David and Amnon are not read or translated. They do not conclude with the portion of the chariot as a haftarah. But Rabbi Judah permits this. R. Eliezar says: they do not conclude with "Proclaim Jerusalem's [abominations]" (Ezekiel as a haftarah.

ברטנורא על משנה מגילה

הקורא את המגילה עומד ויושב. רצה עומד רצה יושב:

ואין מוסיפין עליהן. דבראשי חדשים ובחולו של מועד נמי איכא בטול מלאכה, דמלאכח

דבר האבר מותרת:

אין פורסין על שמע. עשרה שבאו לביח הכנסת אחר שקראו צבור את שמע, עומר אחר ואומר קריש וברכו וברכה ראשונה שלפני קריאת שמע. פורסין, לשון פרוסה, כלומר חצי

דבר, משחי ברכוח שלפני ק"ש אומר ברכה אחת: בלא נהבא לאמנהואנ נוסר אפמנה אזה . ווולא נפער המנ

ולא יקרא למתורגמן יותר מפסוק אחד. שלא יטעה המחורגמן שמחרגם על פה: המפטיר בנביא. מי שרגיל להפטיר בנביא, חקנו חכמים שיהא הוא פורס על שמע

CLC'O:

קטן קורא בתורה. ויש מן הגאונים שאמרו דוקא משלישי ואילך:

כהן שיש בידו מומין. וכן בפניו או ברגליו:

אף בלבנים לא יעבור. חיישיון שמא מינות נזרקה בו, דעוברי ע"ו מקפירין בכך: יברכוך טובים גרי זו דרך מינות. שצריכין ישראל לצרף עמהם פושעי ישראל באגורת

חעניותיהם. שהרי חלבנה ריחה רע ומנאה הכחוב עם סממני הקמורת:

מעשה אמנון ותמר נקרא ומיתרגם. ולא חיישינן ליקריה דרוד. והוא, דלא כחיב אמנון בן דוד, כדבעינן למימר לקמן:

בן יהוידע על מגילה

פרק ב הקורא למפרע

מִנִין שָׁאוֹמֶרִים יאָבוֹתי? שָׁנְאֵמֶר (תהלים כט, א): "חָבוּ לַּה' בְּנֵי אֵלִים". נראה לי בס"ד מה שנקראים האבות בְנֵי אֵלִים על פי מה שכחב רבינו האר"י ז"ל בדרוש ראש השנה דרוש וא"ו, דשלשה שמות אֵ־ל אַ־ל אַ־ל שהם גימטריא מְגַּן [15×5=59] נרמזים בג' פעמים יאֱלֹקִי שיש בתפילת העמידה כמו שאומרים יאֱלֹקִי אַבְּרָהָם אֱלֹקִי יְּצְחָק וַאלֹקִי יַנְּקר יִעְקר יִעְקר יִעִיקר שמות אַ־ל בפני עצמו ולכן נקראים האבות בְּנֵי הַאַלִים על שם האבות הם רומזים לבחינת שלשה שמות אַ־ל בפני עצמו ולכן נקראים האבות בְּנֵי אֵלִים על שלשה שמות אַ־ל הנוכרים על שמם בתפילת העמידה.

או יובן בס"ד כי האבות הם רגלי הכסא ויאַליםי גימטריא פָּסָא [8] ולכן נקראים בְּנֵי אַלִים כלומר בְּנֵי

הפַמַא. למה לְאַר בְּרְפַת יִהשְׁנִיםי בַּתְּשִׁיעִיתוּ? אָמֵר רַבִּי אַלְבְּסָנְדָּרִי: בְּנָגָד מַבְּקִיעֵי שְׁעָרִים, דַּרָתִיב (תהלִים י, מוי): "שְׁבֹר זְרוֹעַ רַשְׁעַי. הקשה מהרש"א ז"ל כיון דפירש רש"י ז"ל דכל הפרשה נאמרה על מפקיעי שערים, אמאי מייתי רק האי קרא ד'שְׁבֹר זְרוֹעַ רָשָׁעי? יעוין שם.

ונראה לי בס״ד משום דבהאי קרא רומז העונש שיעשה לו שלא יוכל להפקיע עוד מכאן ולהבא. והא דאוחיות העומדים בראש וסוף החיבה נקראים זרועות, וכאן אמר יוְרוֹעַ דְשָׁעִי משמע חד והוא אות עי״ן שבסוף שמו של דַשָּׁעִ דאם מסיר אותו ישאר ידַשׁי ורמז בזה שיעני אותו וישאר דַשׁ, ואז לא יוכל לקבץ התבואה תחת ידו כדי ליקר השער. וזהו ישְׁבֹר וְרוֹעַ דַשָּׁעִי הוא אות ע' כדי שיהיה רש ועני, וקראו בשם דְשָׁעַ שהוא בהפוך אתוון שַּעַּר, כלומר רשעתו אינה בעבירה של זנות וכיוצא אלא היא בענין יוקר השער של הדגן.

ں، بار

שלישית וכיוצא וכמו שסידרם הש"ס כאן בטעמייהו וגם שכחו טעמי הסדר שיש בהם על פי הסוד. כל שמונה עשרה ואיך ישכחום? אך הכונה ששכח הטעמים של הסדר, למה זו ראשונה וזו שניה וזו שְׁבְּחִוּם וְחָזַר וְסְיְּרֶם. אין הכונה ששכחו סדר הברכוח, דוה לא יחכן, דאפילו המון העם מתפללים

הגדולה היו יכולים להשמיע כל תהלתו, ואיך תיקנו כל זה? (תהלים קו, ב) לְמִי נְאָה לְמַלֵּל גְּבוּרוֹת הי? לְמִי שִּנְכוֹל לְתַשְׁמִיעַ כָּל תְּהַלְּתוֹ. מקשים וכי אנשי כנסת

לחדרים ולעליות של המלך! וכן הענין כאן, והמניעה היא למי שמתכוין לקבץ שבחים הרבה מן הכלל חדרים בסתם וכך וכך עליות בסתם שאינו מתכוין על ארמון פרטי הרי זה גורע, דבאמת אין מספר ועליות שיש למלך בכל הארמונים אלא רק מדבר בארמון פרטי, אבל מי שבא לומר יש למלך כך וכך שיש בארמון אחד מן הארמונים כך וכך חדרים וכך וכך עליות אין זה גורע דאינו סופר כל החדרים פרטית כנגדה והרי זה דומה למלך שיש לו כמה אלפים ורבבות ארמונים עד אין מספר ובא אחד וסיפר ונראה לי בס"ד דאנשי כנסת הגדולה תיקנו דברים כנגד ספירות העליונים שיש לכל ברכה ושבח ספירה

דרבי עקיבא, בעבור השיר שמקלסין להקב"ה נברא העולם עיין שם, ועל כן שזה שהוא מרבה בשבח הַמְּסַפּּר בְּשְׁבְחוֹ שֶׁלְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹתֵר מִדַאי, נְשֶּקֶר מִן הָעוֹלָם. נראה לי בס"ר דאיתא באותיות ומן הפרט לזה אומרים סיימתנהו לשבחי דמרך.

בביאור (משנה אבות ו, א) יכֶל הָעוֹסָק בַּתּוֹרֶה לִשְׁמָהי יעוין שם. וסוד הנזכר שמנע מהם הכפל של ימים מיםי מפורש בדברי מהרח"ו [מורנו הרב רבי חיים ויטאל] ז"ל מִלְּה בְּסֶּלְעַ שְהִיא תִיבַת מַיִּם המונחת בתוך סֶלַע ראוי לעשות בה **מִשְּהּוּקָא** , אם יאמרו אותה בְּתְּרֵין ימים מים' (הגיגה יד:) , נמצא יש מקום שאם יאמרו בו ב' פעמים מים צרוך להשתיקם, וזהו שאמר יש "ד עי "ן, וידוע מה שאמר רבי עקיבא לחכמים שנכנסו לפרדס כשתגיעו לאבני שיש מהור, אל תאמרו מְּלְּהְ בְּּםְּלְעַ, מַשְׁתִּיקְא בְּתְּרֵין. נראה לי בס"ד בתוך אותיות 'סָלִעִּ' במילואם יש 'עַיִּם' כזה: סמ "ך למ שחושב שמחזק העולם שנברא בעבור השיר לכך מדה כנגד מדה נעקר מן העולם.

, כדי שתהיה נקראת סלעים לשון רבים, עושים לך **משְּהּוּקָא** לתביעתך, בָּהָבִין סלעים שיפטרו אותך מעוט רבים שנים. וזהו שאמר מלה בסלע, רוצה לומר אם תרצה להוסיף **מְּלָּה** אחת של ים במלת **בְּסָלַע** שבדעתו לחבוע מאות ואלפים, לא תועיל לו ערמתו כי יכול בעל דינו להשתיקו בתרין סלעים, כי יאמר חייב אני סלע לפלוני, ורוצה בעל השטר לזייף להוסיף אותיות ים על סלע, כדי שתהיה נקראת יסלעיםי ועוד נראה לי דרך הלצה, אם יש שטר צוואה או שטר חוב או מתנה שכתוב בו תנו סלע לפלוני או

חלקים של דבור, לכך נקרא דְּבּוּר - ד' בּור, ולכן עשה ערך לדבור יֶסְלַעִּי שהוא ארבעה דנרים. זולתו, על העבר, ומדבר על עצמו ועל זולתו על העתיד, נמצא נחלק קרבו לארבע בורות לארבעה והפתח הוא הפה שיוצא ממנו הדיבור אך הדברים נחלקים לארבעה חלקים: שמדבר על עצמו, ועל מיהו צריך להבין למה נקטו שיעור יסֶלַעי לדבור? ונראה לי בס"ד כי תוכו של אדם כמו בור עמוק

נשתתקו בתרין בשביל שנתן הקב"ה לישראל שתים חלקים ביחד חלק הסוד וחלק הנגלה דלא שייך רשייך להם, וזהו שאמר מְכָּה בְּיֶטְכַעי ראשי חיבות **ס** וד **ל** אוין **ע** שין, על זה היתה מלה של חביעה אך ובני ידידי כה"ר יעקב נר"ו פירש דידוע המלאכים דברו חביעתם על התורה בעבור חלק הסוד דוקא

במלאכים.

בהם דיאמרו לך מיעוט רבים שנים.

יבַּבַּד אֶת אָבִייְךּ וְאֶת אִמֶּךִי, שצוה על כבוד האב והאם שהם שנים, דאז חזרו והודו לדברות ראשונות עד. שבעשרת הדברות ולהכי קרי ליה סלע שהוא גבוה אך נעשה להם **מִשְּתּיקָא בָּהָבִין** , כאשר שמעו דבור הרהרו אומות העולם על זה ואמרו לכבוד עצמו דורש! וזהו **מַלָּה בְּסָרַע** הוא דבור ראשון שהוא גבוה ועוד פירש מלה בסלע, דאמרו רבותינו ז"ל (קידושין לא.) כשאמר(שמות כ, ב) יאָנכִי וְלֹא יָהָיֶה לָּדִּי

אַנּין שְּקְּרָאוֹ הַקְּדִּוֹשׁ בְּרְוּךְ הוּא לְנְעֲּלֶב יְאֵ־לִינִּ, יש להבין איך יצוייר זה בדעת? ונראה לי דלא קראו כאן דבריו נר"ו.

אֵדל בסחם אלא קראו יִשְׂרָאֵל בנקוד סגול חחת האלף כזה יִשִּׁרָאֵל י ראז יוצא בשמו שם אֵדל ולא קראו הלב בסחם אלא קראו יִשְׂרָאֵל בנקוד סגול חחת האלף דעל כן אינו יוצא במבטא אות האלף אלא העין נדבק עם הלמד, וכאשר הוא כן בשם יחזקאל הנביא ע״ה ופירש דכתיב (בראשית לג, כ) יוַיַּצֶּב שֶׁם מְוְבָּחַ וַיִּקְרָא לֵּוֹ: אֵדל אֱלֹקִי יִשְׁרָאֵל רוצה לומר אֱלֹקִי יִשְׁרָאֵל קרא שם אֶל כשקראו ישראל, ולכן אברהם שמו כפול, הרי יו״ד אותיות, ושם יצחק אינו כפול הרי י״ד אותיות, ושם יעקב כפול הרי כ״ב ושם ישרן בלא ווי״ן הרי יו״ד אותיות, ושם ישראל משלים ל״א אותיות כמנין שם אל.

דף יט

מאן דְּאָמֵר (אַסתר ט, כט): יַבַּלְּדִי, תָּקָפּוֹ שֶׁל אֲחַשְׁוַרוֹשׁ. דכתיב (אַסתר א, ד) יְבָּהְרָאֹתוֹ אָת עֹשֶׁר בְּנִיר עַלְכִּוּתוֹי דנמצא שהיה עשיר גדול ואיך יצוייר שימכור אומה שלימה בעשרת אלפים ככר כסף? אשר אלו לא היו נחשבים אצלו אפילו בערך אבנים! ואם כן מוכח דהמן זייף באומרו שקנה אותם בעשרת אלפים ככר כסף, וכיון דזייף בזה זייף בכל ובטלו האגרות שכתב!

וּמֵאן דְּאָמֵר: מֵּ 'אִישׁ יְהּוּדִּי', מָקְפּוֹ שֶׁלְ מֶרְדֶּבִי שהיה לו כח מן יהודה ומן בנימין ובזה הכניע את המן שהיה בידו קטרוג מכח חמנע שלא קבלו אותה ומכח השבטים שהשתחוו לעשו וכמו שכתב מהר"י ז"ל דבכח אִישׁ יְהּוּדִי דאתי מיהודה ביטל קטרוג חמנע, ומכח אִישׁ יְמִינִי דאתי מבנימין שלא השתחוה לעשו ביטל קטרוג ההשתחויה שהשתחוו השבטים לעשו.

ומאן אַשָּׁר: מַ 'אַמַר הַדְּבָּרִים הַאֵּלָּה', מָּקְפּוֹ שֶׁלְ הָמָּן כִי בגאותו ותוקפו נתן עיניו לכלות הכל ובזה ממילא נעשה גס ההצלה מה שאין כן אם היה נותן עיניו במקצת היה עולה בידו. וּמָאוֹ דְּאָמָּר: מִ 'פַּלְּיָלִה ההיאי, מָּקְפּוֹ שֶׁלְ גַּס כִּי נוֹדמן אותה הלילה שהיתה מוחזקת בנסים גדולים מדורות הראשונים ולכך

הצליחו בה במעשה נסים. ימה רַאָהי אֲחַשְׁוַרוֹשׁ שְׁנְשְׁהַמִּשׁ בּבּלִים שֶׁל בֵּית הַמְּקְדָשׁי יעַל בָּכָהי, מְשׁוּם דְּחַשִׁיב שְׁבְעִים שְׁנִין רְאָה אִיפְּרוּק. נראה לי בס״ד נרמוז השבעים בזה דאות כף של כָּכָה כפול ואם תסיר הכפל יהיו יעַל שנעשה להם מהומה גדולה שנוסף אותיות ומה על אותיות מה ונעשה צירוף מְהוּמֶה.

ימָה רַאָּה' מְרְדֵּכִּי דְּאַיקְנִי בְּהָמֶן? יעֵל כְּכָה', דְּעַיִּי נִפְשָׁיה עֲבוֹדָה וַרָה. נרֹאה לֹי נרמו זה בתיבת כָּכָה שהוא מספר לוֹט [45] שהוא תרגום של ארירה, ראומרים ארור המן על אשר עשה עצמו עבודה זרה. יוְמֶה הְגִּיעַ אֲלֵיהֶם' רוצה לוֹמר אותיות מה של גְּאוּלֶה [45] , שמספרם גָּאוּלֶה שנעשה בה הנס.

ואומרו 'ק**ה רַאָּה ' הָקָּן שָּנְהְקַנָּא בְּכָל הַיְּהִּדִּיִם 'עַּל בָּכָה ' מִשּנִּם דְּמָרְדֵּכִי לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְתַּחָרָה** והיינו כְּכָה גימטריא 'לב אחד' [45] , פירוש שהיה לו לב אחד, יומָה הִגִּיעַ אֲלִיהָם'? 'וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת בְּנְיוּ עַל הָעֵּץ'! שיצאה נשמת בניו ברגע אחד בעבור זכות מרדכי שהיה לו לב אחד.

ואמר עוד ימָה רָאָה י אֲמִשְׁנֵרוֹשׁ לְהָבִיא אָת סַפֶּר הַנְּכְּרִיגִּ יִעַלְ כָּבָה׳, דְּוַמִּינְהַיּה אָסְהַר לְהָבָּוֹ אָת סַפֶּר הַנְּכְרִינִיהִ יעַלְ בַּבָּרִי, דְּוַמִּינְהַיּה אָסְהַר לְהָבָּוֹ נִרֹאָ בַבַּכִי, יּנְמָה הַנִּיעַ אֲלֵיהֶםי?? כי מן הסעודה נולד מעשה הנס.

דף כא

אַלְטָּלֵא מִקְּדָא בְּתִּדְבְ, אִִי־אָבְּשָׁדִ לְאָמָדִוֹי, בְּבְיְבִוֹלִל, שְׁאֲבַּלִּרְ הַאָּדִוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בַּעָמִייַָה. הכונה כי הנה קרא כחיב (הרשע יב, יא) יוּבְיִד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה ' דאי אפשר לשום נביא לראות פני שכינה, דכחיב על ידי משה רבינו ע"ה בעצמו (שמות לג, כ) יבִּי לֹא יִרְצָיִי הָאָדָם וָחִי', אך יצוייר לעיני הנביאים איזה דמיון כדי שיוכלו להשיג הנבואה כל אחד לפי ערכו, וכמו שכתב הרמב"ם ו"ל בהלכות יסודי התורה, דכל נביא יהיה איזה דמיון לגזד עיניו לפי שעה, והדמיון הזה אינו קבוע לאותו נביא, אלא יהיה לפי ערכו, וכמו שכתב הרמב"ם ו"ל בהלכות יסודי התורה, אותו הענין של הנבואה דאפילו משה רבינו ע"ה לא ראה הדמיון שוה כי בים סוף נדמה לו כגיבור ובסיני בומה לו כנון ובאמת אין לו יחברך דמות וצורה אלא הכל יצוייר לעיני הנביא כמראה הנבואה וכמחזה לפי שעה ואין דעתו של אדם מבין אמיתות הדבר, יעוין שם. וכן הענין כאן, שהיה ננמה לו כעומד ולא יושב ואף על פי שבאמת הציור הזה שהיה מצטער לעיני משה רבינו ע"ה בסיני אין זה אמיתות הדבר אלא הוא דרך דמיון, עם כל זה אמר רבי אבהו אלמלא מקרא שכחוב לא היינו יכולים לאומרו בפינו, וכונת בעל המאמר לומר כי נצטייר ונדמה לעיני משה רבינו ע"ה כעומד, ללמדינו דעת בזה שיהי הרב והתלמיד התחונים שוים, שניהם בעמידה או שניהם בישיבה או שניהם על גבי קרקע.

ועוד נראה לי בס״ד דלעולם לא היה רואה משה רבינו ע״ה בהר בעת לימודו שום ציור ודמיון בעמידה אלא רק היה שומע הקול מדבר אליו ומלמדו, ומה שאמר לו (דברים ה, כז) 'עַמֹד עַמֶּדִי אמר לו בלשון זה המורה כאלו היה הקב״ה בעמידה, כדי ללמד לתחתונים שתהיה קריאתם בעומד. וגם ללמדם שלא

יהיה הרב ע על גבי מטה ותלמידיו על גבי קרקע. **מִימּוֹת מֹשֶׁה עַד רַבֶּן גַּמְלִיאֵל, הַיוּ לְמֵּדִין תּוֹרֶה מְעַמֶּד**. נראה לִי בס״ד הטעם כדי להטריח עצמן בתורה, כמו שאמרו (מגילה ו:) 'יָגַעְּהְיּ וּמְצַאְתִי הַּאֲמֵן'.

או יובן הרגלים רומזים לנצח והוד, והתורה ניתנה על ידי לוחות שהוא סוד נצח והוד, ולמדוה מפי משה ואהרן שהם נצח והוד.

או יובן הגוף שהוא עולם קטן עומד על שני רגלים וכן העולם עומד על החורה דכתיב (ירמיה לג, כה) יאם לא בְרִיחִי יוֹמֶם וָלְיֶלֶה חַקּוֹת שְׁמֵיִם וָאָרֶץ לֹא שְׂמְחִּי׳ והחורה כוללת שני עמודים שהוא עסק החורה וגם עמוד העבודה דיכל הקורא בפרשת עולה כאלו הקריב עולה׳ (מנחות קי.) .

אי נמי לימוד התורה מעומד יורה דראוי לאדם ללמוד תורה מן הרב שהוא דומה למלאך, דכתיב (מלאכי ב, ז) כִּי שְׁפְּתֵּי כֹהֵן יִשְׁמֶרוּ דַעַת וְהַהּוֹרֶה יְבַקְשׁוּ מָפִיהוּ כִּי מֵלְאַךְ הֵי צָבְקוֹת הּוּא, וידוע כִי המלאכים אין להח ישיכה למעלה אלא הח עומדים דרחיר (וכריה ל. ז) יפיו העמדים האלהי

להם ישיבה למעלה אלא הם עומרים דכתיב (זכריה ג, 1) יפֵין הָעֹמֶּדִים הַאֵּקֶהי. רְפּוֹת מְעַמֶּד, קֵשׁוֹת מְיַשְׁב. קשה יתן לו כח שיוכל ללמוד גם הקשות מעומד מאחר שהוא בנס היה שם שהיה בלא אכילה ובלא שתיה ובלא שינה וכיון שהיה עומד שם בנס בכח אלקי אם כן מה הפרש יש לו בין ישיבה לעמידה כי באמת אינו עומד שם בכח טבעי?

ונראה לי דודאי לא יש אצלו הפרש ורק עשה לו כן שילמד רכות מעומד קשות מיושב כדי ללמד לתחתונים שהנהגתם וכוחן הוא טבעי שככה יעשו רכות מעומד וקשות מיושב ומאן דאמר שהיה 'שוֹחָה' היינו כדי להראות הכנעה על דרך שאמרו גבי מלך בתפילת העמידה.